

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การทวงถามหนี้

พ.ศ. ....

(คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

บรรจระบุเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗
วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

อ.พ. ๓/๒๕๕๗

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

เหตุผล

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบัน มีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็น การใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล อย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึง การให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อน รำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบัน ยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุม การทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควร มีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... มีทั้งหมด ๓๔ มาตรา และมีบทเฉพาะกาล ๑ มาตรา สรุปได้ ดังนี้

๑. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า ผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้ด้วย

“ผู้ให้สินเชื่อ” หมายความว่า

(๑) นิติบุคคลซึ่งให้สินเชื่อเป็นทางการค้าปกติ

(๒) นิติบุคคลซึ่งรับซื้อหรือรับโอน สินเชื่อต่อไปทุกทอด หรือ

(๓) บุคคลอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

“สินเชื่อ” หมายความว่า สินเชื่อที่ให้แก่ บุคคลธรรมดาโดยการให้กู้ยืมเงิน การให้บริการ บัตรเครดิต การให้เช่าซื้อ การให้เช่าแบบลิสซิ่ง ธุรกิจแฟกเตอร์ริง และสินเชื่อในรูปแบบอื่น ที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

“ลูกหนี้” หมายความว่า บุคคลธรรมดา ซึ่งมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระหนี้สินเชื่อ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงบุคคลธรรมดาผู้ค้าประกัน หนี้สินเชื่อด้วย

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

.....

“ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้เป็นปกติธุระโดยตรง หรือโดยอ้อม

“ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้” หมายความว่า ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของลูกหนี้ และให้หมายความรวมถึงหมายเลขโทรศัพท์ และโทรสาร และสถานที่ติดต่อโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งตามการเสนอแนะของ คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. การทวงถามหนี้ (ร่างหมวด ๑)

๒.๑ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และกำหนดให้บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ต้องประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่นที่มีใช้ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับผู้อื่นให้กระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบถามเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้เท่านั้น (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อ และจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้ และกำหนดให้กรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ขอรับชำระหนี้ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ด้วย (ร่างมาตรา ๘)

๒.๔ กำหนดข้อห้ามในการทวงถามหนี้ โดยต้องไม่กระทำในลักษณะการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง การใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่น ถากถาง หรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้ การติดต่อลูกหนี้ โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึก หรือโทรสารที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทวงถามหนี้ อย่างชัดเจน การใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทวงถามหนี้ และการทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๙)

๒.๕ ห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดโดยการแสดงหรือใช้ข้อความในลักษณะต่าง ๆ ที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาลเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐ การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดยนายความ สำนักงานนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

หรือเงินเดือน การติดต่อหรือการแสดงตนให้เชื่อว่าผู้ทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๖ ห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้กระทำการในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม โดยการเรียกเก็บค่าธรรมนิยมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด หรือการเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ว่าลูกหนี้อยู่ในฐานะไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๓. การกำกับดูแลและตรวจสอบ (ร่างหมวด ๒)

๓.๑ ให้มีคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนายสภาพนายความ และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน โดยต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการเงิน การธนาคาร ด้านกฎหมาย หรือด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๒)

๓.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้โดยให้ดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน (ร่างมาตรา ๑๖)

๓.๓ คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้มีอำนาจหน้าที่ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้ สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓) นอกจากนี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๑๔) และรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๑๕) ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ หรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

๓.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้ มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้และบุคคลดังกล่าวข้างต้น (ร่างมาตรา ๒๒) ทั้งนี้ โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๓)

๔. บทกำหนดโทษ (ร่างหมวด ๓)

กำหนดแบ่งแยกระหว่างการใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับการกระทำ ความผิดที่ไม่ร้ายแรงให้แยกเป็นโทษทางปกครอง (ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง) และกรณีที่เป็นกรกระทำ ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษทางอาญา (ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา)

๔.๑ กำหนดขั้นตอนการฟ้องบังคับ ทางปกครองเพื่อบังคับชำระหนี้ค่าปรับกรณีผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง (ร่างมาตรา ๒๕)

๔.๒ ให้ คณะกรรมการมีอำนาจ สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้ได้เคยถูกลงโทษปรับทางปกครอง และถูกลงโทษซ้ำอีกจากการกระทำความผิด อย่างเดียวกัน และกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน บทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๗)

๔.๓ กำหนดให้ผู้ทวงถามหนี้มีสิทธิ อุทธรณ์คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครอง หรือ ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนต่อรัฐมนตรีได้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ และ ให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๒๘)

๔.๔ กำหนดโทษอาญาแก่บุคคล ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๙ - ๓๒)

๔.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการ เปรียบเทียบเพื่อทำการเปรียบเทียบความผิด ในส่วนของโทษทางอาญา โดยเมื่อคณะกรรมการ เปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบ ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบ กำหนดแล้วให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกันและให้คณะกรรมการ เปรียบเทียบแจ้งให้คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ ทราบโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๓๓)

๔.๖ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด ซึ่งต้องรับโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือ ผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลต้องรับโทษอาญา ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เมื่อการกระทำ ความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการ หรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของบุคคลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๔)

๕. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้บุคคลที่ประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้หรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน ตามพระราชบัญญัตินี้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่าง การยื่นคำขอจดทะเบียนดังกล่าว ให้บุคคลนั้น ประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้ง การไม่รับจดทะเบียนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ร่างมาตรา ๓๕)

สรุปข้อดีของร่างพระราชบัญญัติ
การทวงถามหนี้ พ.ศ. .... โดยภาพรวม

ข้อดี

๑. มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้
ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งจะเป็แนวทางแก้ไข
ปัญหาและสร้างมาตรฐานในการติดตาม
ทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรมอันจะ
ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้
หรือผู้บริโภคและบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

๒. มีการกำกับดูแลครอบคลุมถึง
การประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ หรือการรับจ้าง
หรือรับมอบอำนาจจากนิติบุคคลผู้ให้สินเชื่อ

๓. มีการกำหนดโทษแก่ผู้ทวงถามหนี้
ที่มีพฤติการณ์และการกระทำการทวงหนี้
ที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้ ไม่ว่าจะ
จะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิ
ส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยการขู่เชิญ
การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง
รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อน
รำคาญแก่ผู้อื่น ที่มีทั้งโทษทางอาญาและโทษ
ทางปกครอง

๔. ช่วยลดปัญหาการร้องเรียนการติดตาม
ทวงหนี้อย่างไม่เป็นธรรมให้หมดไปจากสังคมไทย

๕. เป็นการจัดกลุ่มผู้มีอิทธิพลในการทวงหนี้
ได้อีกทางหนึ่ง

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สิงหาคม ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฐ ฆาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางปริยาภา ทาระ นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายทศวิมล หุ เกียรติหัตต์ วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) ๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย..... - ๑ -
- ความเป็นมาและข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... - ๓ -
- แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ..... - ๕ -
- พฤติการณ์การทวงหนี้นอกระบบ (ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย) ..... - ๑๑ -
- กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ..... - ๑๓ -
  - สหรัฐอเมริกา ..... - ๑๓ -
  - ประเทศออสเตรเลีย ..... - ๑๖ -
  - ประเทศอังกฤษ ..... - ๒๐ -
- ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
กับ Fair Debt Collection Practices Act ..... - ๒๒ -

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๐๘๙ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) ..... (๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... (๑๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ
ของ
ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้
พ.ศ. ....

ความเป็นมา
ของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... เสนอโดย หัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และโดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีหลักการและเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

เหตุผล

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่ผู้อื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควรมีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

๑.๒ เหตุผล

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เชือด การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควรมีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า ผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย

“ผู้ให้สินเชื่อ” หมายความว่า

- (๑) นิติบุคคลซึ่งให้สินเชื่อเป็นทางการค้าปกติ
- (๒) นิติบุคคลซึ่งรับซื้อหรือรับโอนสินเชื่อต่อไปทุกทอด หรือ
- (๓) บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

.....

“สินเชื่อ” หมายความว่า สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาโดยการให้กู้ยืมเงิน การให้บริการบัตรเครดิต การให้เช่าซื้อ การให้เช่าแบบลิสซิ่ง ธุรกิจแพคเกจจิ้ง และสินเชื่อ ในรูปแบบอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ลูกหนี้” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระหนี้สินเชื่อ ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงบุคคลธรรมดาผู้ค้ำประกันหนี้สินเชื่อด้วย

“ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้เป็นปกติธุระโดยตรง หรือโดยอ้อม

“ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้” หมายความว่า ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงาน ของลูกหนี้ และให้ความหมายรวมถึงหมายเลขโทรศัพท์และโทรสาร และสถานที่ติดต่อโดยจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามการเสนอแนะ ของคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. มาตรการรักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ การทวงถามหนี้ (หมวด ๑)

๗.๑.๑ ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ บุคคลใดจะประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบ ธุรกิจทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนจรรยาบรรณนิยม ตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๗.๑.๒ ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้
(ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้
เว้นแต่บุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการดังกล่าว

การติดต่อกับบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์
ในการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการ
ทวงถามหนี้เท่านั้น โดยผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้

(๒) ห้ามแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้

(๓) ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้
บนซองจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการ
ติดต่อเพื่อทวงถามหนี้ของลูกหนี้

(๔) ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อ
ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้

๗.๑.๓ การปฏิบัติตัวของผู้ทวงถามหนี้ ในการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ การทวงถามหนี้ ให้ผู้ทวงถามหนี้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(๑) ติดต่อตามสถานที่ที่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้
ได้แจ้งให้เป็นสถานที่ติดต่อ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้าหรือสถานที่ที่ได้แจ้งไว้
ไม่สามารถติดต่อได้ โดยผู้ทวงถามหนี้ได้พยายามติดต่อตามสมควรแล้ว ให้ติดต่อตามสถานที่อื่น
ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) ในกรณีติดต่อโดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือบุคคล ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐
นาฬิกา ถึงเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา หากไม่สามารถติดต่อตามเวลาดังกล่าวได้หรือช่วงเวลาดังกล่าว
ไม่เหมาะสม ให้ติดต่อได้ในช่วงเวลาอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนด

(๓) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อหน่วยงาน ในกรณีที่เป็นผู้รับมอบอำนาจ
จากผู้ให้สินเชื่อหรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวทวงถามหนี้
ต่อหน้า ให้ผู้รับมอบอำนาจนั้นแสดงหลักฐานการมอบอำนาจให้ผู้ทวงถามหนี้ด้วย

๗.๑.๔ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ เพื่อการทวงถามหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการ ทวงถามหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้

ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ขอรับชำระหนี้ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบ อำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ด้วย

หากลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้โดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ แก่ผู้ให้สินเชื่อโดยชอบ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ทวงถามหนี้จะได้รับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อ หรือไม่ก็ตาม

๗.๑.๕ กำหนดข้อห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการในการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) การข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหาย แก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น
- (๒) การใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่น ถากถาง หรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น
- (๓) การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การทวงถามหนี้
- (๔) การติดต่อลูกหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึก หรือโทรสาร ที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างชัดเจน

(๕) การใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ บนของจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่ ชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ไม่ได้สื่อให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้

(๖) การทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

ความใน (๕) มิให้นำมาใช้บังคับกับการทวงถามหนี้เป็นหนังสือเพื่อจะใช้สิทธิฟ้องคดี ต่อศาล

๗.๑.๖ กำหนดข้อห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จ หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิด (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จ หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดดังต่อไปนี้

- (๑) การแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือรูปแบบที่ทำให้ เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดย
 นายความ สำนักงานนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย

(๓) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี หรือจะถูกยึดหรืออายัด
 ทรัพย์สินหรือเงินเดือน

(๔) การติดต่อหรือการแสดงตนให้เชื่อว่ามีผู้ทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูล
 เครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต

๗.๑.๗ กำหนดห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะไม่เป็นธรรม
 (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม
 ดังต่อไปนี้

(๑) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการ
 ประกาศกำหนด

(๒) การเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้อยู่ว่าลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่สามารถ
 ชำระหนี้ได้

๗.๒ การกำกับดูแลและตรวจสอบ (หมวด ๒)

๗.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับ
 การทวงถามหนี้” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์
 ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคาร
 แห่งประเทศไทย นายกสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน
 เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังตั้งแต่ระดับ
 ผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจ
 การคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ
 หรือประสบการณ์ในด้านการเงินการธนาคาร ด้านกฎหมาย หรือด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อย
 ด้านละหนึ่งคน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้ง
 ให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติ
 หน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

๗.๒.๒ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการทวงหนี้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

- (๑) ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามมาตรา ๒๗
- (๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย ประกาศของคณะกรรมการเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๗.๒.๓ คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ

หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

(๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ผู้ให้สินเชื่อ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๗.๒.๔ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระสามปี (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

๗.๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

๗.๒.๖ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๗.๒.๗ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๗.๒.๘ กำหนดให้ในกรณีที่ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นได้รับการปฏิบัติจากผู้ทวงถามหนี้ ที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นนั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยสั่งการได้ (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นได้รับการปฏิบัติจากผู้ทวงถามหนี้ ที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นนั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยสั่งการได้

การร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๗.๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้อธิบาย คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้อธิบาย คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

๗.๒.๑๐ กำหนดให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี
- (๒) ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของผู้ทวงถามหนี้หรือกำกับดูแลการปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้
- (๓) ประสานกับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ให้สินเชื่อ ผู้ทวงถามหนี้ หรือบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้
- (๔) รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการได้มอบหมาย

๗.๒.๑๑ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้ มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้และบุคคลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้ มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้และบุคคลดังกล่าวข้างต้น

๗.๒.๑๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๗.๓ บทกำหนดโทษ (หมวด ๓)

๗.๓.๑ โทษทางปกครอง (ส่วนที่ ๑)

๗.๓.๑.๑ ในกรณีปรากฏแก่คณะกรรมการว่าผู้ทวงถามหนี้ฝ่าฝืนโดยไม่แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ หรือติดต่อ หรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุเพื่อการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าผู้ทวงถามหนี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) หรือ (๔) มาตรา ๗ มาตรา ๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๙ (๖) หรือมาตรา ๑๑ (๑) ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ทวงถามหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๗.๓.๑.๒ กำหนดให้ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในการนี้ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้

๗.๓.๑.๓ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครองถ้าการทำความผิดของนิติบุคคลเกิดจากการสั่งการ หรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการ หรือไม่กระทำการอันเป็นอำนาจหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครอง ถ้าการทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๗.๓.๑.๔ กำหนดหลักเกณฑ์ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน
ของผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ได้ (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบ
ธุรกิจทวงถามหนี้ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้

- (๑) เคยถูกลงโทษปรับทางปกครองและถูกลงโทษซ้ำอีกจากการกระทำความผิด
อย่างเดียวกัน
- (๒) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๓.๑.๕ กำหนดให้ผู้ทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งชำระค่าปรับทางปกครอง
หรือผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนต่อรัฐมนตรีได้
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ผู้ทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครอง
ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน
ตามมาตรา ๒๗ ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในทศวันนับแต่วัน
ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

๗.๓.๒ โทษทางอาญา (ส่วนที่ ๒)

๗.๓.๒.๑ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับแก่ผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ที่ไม่จดทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ และ
ผู้ทวงถามหนี้ที่ติดต่อกับบุคคลอื่นที่มีชื่อลูกหนี้โดยแจ้งความเป็นหนี้ของลูกหนี้ และใช้ข้อความ
เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมาย ในหนังสือ
หรือในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อทวงถามหนี้
ของลูกหนี้ และกระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะต้องห้าม หรือการเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็ค
ทั้งที่รู้อยู่ว่าลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง
มาตรา ๖ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) มาตรา ๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๑ (๒) ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๓.๒.๒ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับแก่ผู้ทวงถามหนี้ในลักษณะการทวงถามหนี้ในลักษณะข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือกระทำการอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน ของลูกหนี้ หรือผู้อื่น หรือการห้ามทำให้เกิดการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิด (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ (๑) หรือมาตรา ๑๐ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๓.๒.๓ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับแก่ผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำความเข้าใจผิด โดยแสดง หรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๓.๒.๔ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีที่บุคคลใดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ หรือขัดขวางไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๓.๒.๕ กำหนดให้บรรดาความผิดที่มีโทษทางอาญานี้ ให้คณะกรรมการ เปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด การทวงถามหนี้กำหนด (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ บรรดาความผิดในส่วนที่ ๒ นี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรี แต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระ ค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้น เป็นอันเลิกกันและให้คณะกรรมการเปรียบเทียบแจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว

๗.๓.๒.๖ กำหนดให้ในกรณีผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษทางอาญาเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการ หรือการไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ แทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการ หรือการไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจ ในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๗.๔ บทเฉพาะกาล

๗.๔.๑ บุคคลใดประกอบธุรกิจทวงถามหนี้หรือกิจการอื่นในลักษณะทำนอง เดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ บุคคลใดประกอบธุรกิจทวงถามหนี้หรือกิจการอื่นในลักษณะทำนอง เดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างการยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นประกอบธุรกิจ ดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่รับจดทะเบียนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย *

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กระทรวงการคลัง

๓. ความเป็นมา

โดยที่มีข้อเท็จจริงปรากฏมาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้ที่มีการกระทำไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้หรือผู้บริโภครวมถึงการสร้างความรำคาญให้แก่บุคคลที่สามที่ไม่ใช่ลูกหนี้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยรวมเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานในการทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้หรือผู้บริโภครวมถึงบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อกำหนดแนวทางการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๕. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

การติดตามทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้หรือผู้บริโภครวมถึงการสร้างความรำคาญให้แก่บุคคลที่สามที่ไม่ใช่ลูกหนี้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยรวมเป็นจำนวนมาก เท่าที่ผ่านมาการติดตามทวงถามหนี้จะใช้วิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้วาจาและภาษาที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยใช้กำลังหรือทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จเพื่อให้ลูกหนี้ และผู้อื่นเข้าใจผิด นอกจากนี้ ยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการติดตามทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ จึงได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้ โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

การบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการติดตามทวงถามหนี้จะช่วยสร้างมาตรฐานในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม อันเป็นการลดปัญหาทางสังคม ก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อลูกหนี้หรือผู้บริโภครวมถึงบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

---

* ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗.

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

กฎหมายที่ได้ตราขึ้นจะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานในการติดตาม
ทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้หรือ
ผู้บริโภครวมถึงบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

๙. ความพร้อมของรัฐ

การตรากฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ กฎหมายกำหนดให้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานทำหน้าที่ด้านธุรการให้กับคณะกรรมการ ซึ่งกฎหมาย
ได้กำหนดให้มีระยะเวลาในการเตรียมการ ๑๘๐ วัน นับจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ไม่มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจที่ซ้ำซ้อน

๑๑. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้กำกับดูแลตามกฎหมาย โดยมีคณะกรรมการ
กำกับติดตามทวงถามหนี้เป็นผู้ออกหลักเกณฑ์ตามกรอบกฎหมาย ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่
ในการวินิจฉัยร้องทุกข์ และมีสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติการ
ให้กับคณะกรรมการกำกับติดตามทวงถามหนี้

๑๒. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายและคณะกรรมการ
กำกับติดตามทวงถามหนี้มีอำนาจในการออกประกาศ

๑๓. การรับฟังความคิดเห็น

ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวได้เคยผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ในวาระที่ ๑ ซึ่งได้มีการ
เชิญผู้เกี่ยวข้อง อาทิ สถาบันการเงิน ผู้บริโภค และผู้ประกอบการเข้าร่วมเป็นกรรมาธิการใน
การพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวแล้ว

ความเป็นมาและข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....*

โดยที่มีข้อเท็จจริงปรากฏมาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้ที่มีการกระทำไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้หรือผู้บริโภค รวมถึงการสร้างควมรำคาญให้แก่บุคคลที่สามที่ไม่ใช่ลูกหนี้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยรวมเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานในการทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้หรือผู้บริโภคและบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้ลงมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ และให้มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวและคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้สิ้นสุดสถานะลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้รับการพิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓

จากนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกแนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ (หน้า - ๕ -) กับลูกหนี้แก่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มิใช่สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีใช้สถาบันการเงินทุกแห่ง เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ แต่ยังคงเป็นเพียงแนวปฏิบัติที่มีได้มีบทลงโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืน และไม่ครอบคลุมถึงการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ หรือการรับจ้าง หรือรับมอบอำนาจจากนิติบุคคลผู้ให้สินเชื่อดังกล่าว

กระทรวงการคลังจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ แก้ปัญหาอันเกิดจากการติดตามทวงถามหนี้ และสร้างมาตรฐานในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสม และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กระทรวงการคลังเสนอ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตรวจร่างพระราชบัญญัติฯ

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ตามที่กระทรวงการคลังขอความเห็นชอบ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาตามที่กระทรวงการคลังเสนอและได้มีการแก้ไขร่างซึ่งแต่เดิมใช้ชื่อว่าพระราชบัญญัติการติดตามทวงถามหนี้เป็นธรรม พ.ศ. .... มีการแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....” ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมและการกำกับดูแลการทวงถามหนี้ จากนั้นได้ส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรตรวจพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

---

* ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรียบเรียงโดย นายทศวิทย์ เกียรติศักดิ์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

ซึ่งต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงมิได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ นี้

ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ได้พิจารณา และจะนำเสนอ คสช. ให้ความเห็นชอบและบรรจุเข้าสู่วาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งสามารถสรุปข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... ได้ดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

๑. มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งจะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ลูกหนี้หรือผู้บริโภคและบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยรวม

๒. มีการกำกับดูแลครอบคลุมถึงการประกอบธุรกิจติดตามทวงถามหนี้ หรือการรับจ้าง หรือรับมอบอำนาจจากนิติบุคคลผู้ให้สินเชื่อ

๓. มีการกำหนดโทษแก่ผู้ทวงถามหนี้ที่มีพฤติการณ์และการกระทำการทวงหนี้ที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยการขู่เข็ญ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น ที่มีทั้งโทษทางอาญาและโทษทางปกครอง

๔. ช่วยลดปัญหาการร้องเรียนการติดตามทวงหนี้อย่างไม่เป็นธรรมให้หมดไปจากสังคมไทย

๕. เป็นการขจัดกลุ่มผู้มีอิทธิพลในการทวงหนี้ได้อีกทางหนึ่ง

แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้*

1. เหตุผลในการออกแนวปฏิบัติ

เนื่องจากปรากฏว่าประชาชนที่เป็นหนี้สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลได้รับความเดือดร้อนจากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในหลายลักษณะ ทั้งในกรณีที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินเป็นผู้ติดตามทวงถามหนี้เอง และในกรณีที่มีการว่าจ้างบุคคลภายนอกเป็นผู้ติดตามทวงถามหนี้ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงได้ออกแนวปฏิบัติฉบับนี้ เพื่อให้การติดตามทวงถามหนี้ของผู้ประกอบธุรกิจทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ไม่ว่าจะเป็หนี้ประเภทใดนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วหรือไม่ มีมาตรฐานเดียวกันและไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน

การออกแนวปฏิบัติฉบับนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์เดิม กล่าวคือ ผู้ประกอบธุรกิจและผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ควรติดต่อกับลูกหนี้ในช่วงเวลาที่กำหนด มีการแสดงตนเมื่อติดตามทวงถามหนี้ มีระบบการเก็บเงินและการเก็บรักษาความลับของลูกหนี้ ตลอดจนกำหนดวิธีการและภาษาที่ใช้ในการติดตามทวงถามหนี้ที่เหมาะสม นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจใช้บริการผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ ผู้ประกอบธุรกิจยังคงมีความรับผิดชอบต่อลูกหนี้และบุคคลภายนอก เสมือนเป็นผู้ดำเนินการเอง และควรมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ที่เหมาะสมและแจ้งให้ลูกหนี้ได้รับทราบข้อมูลอย่างเพียงพอด้วย ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจควรมีนโยบาย ขั้นตอนในการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงถามหนี้ของลูกหนี้ที่เหมาะสมด้วย

2. ขอบเขตการบังคับใช้

แนวปฏิบัติฉบับนี้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ทุกแห่ง

---

* ที่มา: เอกสาร เรื่อง "แนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้" จัดทำโดย สำนักนโยบายความเสี่ยง ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑.

3. ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ให้ยกเลิกหนังสือที่ ธปท. ผนส. (21) ว. 1796/2550 ลงวันที่ 14 กันยายน 2550 เรื่อง แนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

4. เนื้อหา

4.1 ในแนวปฏิบัติฉบับนี้

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงิน ผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

4.2 เนื้อหาสาระ

ในการดำเนินการติดตามทวงถามหนี้ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติหรือดูแลผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ถือปฏิบัติ ดังนี้

4.2.1 แนวปฏิบัติทั่วไปในการติดตามทวงถามหนี้กับลูกหนี้

(1) เวลาและความถี่ในการติดต่อเพื่อการติดตามทวงถามหนี้

ในการติดต่อลูกหนี้เพื่อติดตามทวงถามหนี้ ให้ดำเนินการภายในเวลา 8.00 น. ถึง 20.00 น. ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ยกเว้นวันหยุดราชการ ให้ดำเนินการภายในเวลา 8.00 น. ถึง 18.00 น. ทั้งนี้ โดยมีความถี่ในการติดตามที่เหมาะสม

(2) การแสดงตัวเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดตามทวงถามหนี้

ให้ผู้ประกอบการธุรกิจและผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้แสดงตัวต่อลูกหนี้ โดยแจ้งชื่อและวัตถุประสงค์ในการติดต่อให้ลูกหนี้ได้รับทราบอย่างถูกต้องเหมาะสม และในกรณีที่ผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ติดต่อกับลูกหนี้โดยตรง (face to face) ให้ผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้แสดงเอกสารซึ่งแสดงให้เห็นว่าตนได้รับอนุญาตจากผู้ประกอบการธุรกิจให้ติดตามทวงถามหนี้แทนด้วย

(3) วิธีการเรียกเก็บหนี้

(3.1) ไม่ให้เรียกเก็บหนี้จากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ลูกหนี้ เช่น ญาติพี่น้องหรือเพื่อนร่วมงาน เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากลูกหนี้หรือเป็นสิทธิตามกฎหมาย

(3.2) ไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้ เช่น ทำร้ายร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้

(3.3) ไม่ปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล เอกสารหรือแสดงท่าทางอันทำให้ลูกหนี้สำคัญผิด เช่น

(3.3.1) ไม่ปลอมแปลง หรือบิดเบือนว่าเป็นบุคคลอื่น หรือใช้ชื่ออื่นนอกเหนือจากชื่อจริง รวมถึงไม่ปลอมแปลง หรือบิดเบือนข้อมูลในการแสดงตัวหรืออำนาจหน้าที่ของผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ ไม่ใช่สัญลักษณ์หรือแสดงท่าทางเพื่อทำให้ลูกหนี้สำคัญผิดว่ามาจากหน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทข้อมูลเครดิต

(3.3.2) ไม่ปลอมแปลง หรือบิดเบือนเพื่อให้ลูกหนี้สำคัญผิดว่าเอกสารเรียกเก็บหนี้ หรือเอกสารที่ใช้ในการติดต่อกับลูกหนี้ นั้น ออกหรือได้รับอนุญาตหรือการรับรองจากหน่วยงานของรัฐหรือบริษัทข้อมูลเครดิต หรือทำให้ลูกหนี้เข้าใจผิดในสาระสำคัญทางกฎหมายของเอกสารดังกล่าว

(3.3.3) ไม่ปลอมแปลง บิดเบือน หรือแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับยอดหนี้เกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย เช่น ประเภท จำนวน สถานะปัจจุบัน หรือค่าธรรมเนียมจากการเรียกเก็บหนี้ เป็นต้น หรือแสดงท่าทางอื่นใดอันเป็นเท็จเพื่อให้ลูกหนี้สำคัญผิดในการชำระหนี้

(3.4) ไม่ข่มขู่ หรือคุกคามในลักษณะที่ผิดกฎหมาย เช่น

(3.4.1) ข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง ทำร้ายร่างกาย ทรัพย์สิน หรือชื่อเสียงของลูกหนี้หรือของบุคคลอื่น หรือข่มขู่ว่าจะฟ้องร้องด้วยความอันเป็นเท็จว่าลูกหนี้กระทำความผิดกฎหมายหากไม่ชำระหนี้

(3.4.2) ข่มขู่ว่าจะเพิ่มค่าธรรมเนียมทนายความ ค่าสืบสวน ค่าบริการในการติดตามทวงถามหนี้ ค่าบริการทางการเงิน หรือค่าธรรมเนียมอื่นใดซึ่งไม่สามารถเรียกเก็บได้จริงตามกฎหมาย

(3.4.3) ข่มขู่ว่าจะกระทำการใด ๆ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจและผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ไม่มีเจตนาที่จะกระทำหรือไม่สามารถกระทำได้จริงตามกฎหมาย

(3.4.4) ข่มขู่ว่าจะปลอมแปลงหรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับยอดหนี้ของลูกหนี้อันเป็นเท็จหรือข้อมูลอื่นเพื่อทำลายชื่อเสียงของลูกหนี้

(3.5) ไม่รบกวน หรือรังควานลูกหนี้โดยไม่มีเหตุอันสมควร เช่น

(3.5.1) การติดต่อทางโทรศัพท์หลายครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือทำให้โทรศัพท์ดังอย่างต่อเนื่องเพื่อทำให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นเกิดความรำคาญ

(3.5.2) การติดต่อด้วยโทรศัพท์กับลูกหนี้หรือบุคคลอื่น โดยไม่เปิดเผยชื่อ

(3.6) ไม่ใช่ภาษาหยาบคาย ข่มขู่ ดูหมิ่นหรือสื่อให้เห็นถึงผลกระทบที่มีลักษณะเป็นการข่มขู่ลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ หรือทำให้ลูกหนี้สำคัญผิดว่าลูกหนี้ได้กระทำการที่ผิดกฎหมายหรือผิดศีลธรรมอันดีงาม

(4) การเก็บรักษาความลับของลูกหนี้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจและผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ใช้ความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพในการเก็บรักษาความลับของลูกหนี้ และไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้ของลูกหนี้ระหว่างการติดต่อกับบุคคลอื่น เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากลูกหนี้ เช่น

(4.1) ไม่เปิดเผยข้อความ หรือสัญลักษณ์ที่แสดงให้ทราบว่าลูกหนี้มีหนี้สิน ซึ่งมีเจตนาให้เข้าถึงได้เป็นการทั่วไปและทำให้ลูกหนี้เกิดความอับอาย เช่น การใช้ไปรษณียบัตร หรือ โทรสาร

ทั้งนี้ ในการติดต่อทางจดหมาย บริเวณด้านนอกของจดหมายไม่ควรระบุข้อความหรือสัญลักษณ์อื่นใดอันแสดงให้ทราบว่าลูกหนี้มีหนี้สิน นอกเหนือจากที่อยู่และชื่อของผู้เรียกเก็บหนี้

(4.2) ในการติดต่อกับนายจ้างของลูกหนี้ ให้ติดต่อโดยมีความถี่ที่เหมาะสมเพื่อยืนยันการจ้างงานหรือที่อยู่ของลูกหนี้เท่านั้น กล่าวคือ สอบถามได้เฉพาะว่าลูกหนี้เป็นพนักงานอยู่หรือไม่ และต้องไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินของลูกหนี้

(4.3) ในการติดต่อกับบุคคลในครอบครัวของลูกหนี้ ให้ติดต่อโดยมีความถี่และในสถานที่ที่เหมาะสม และต้องไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินของลูกหนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากลูกหนี้หรือสามารถกระทำได้ตามกฎหมาย

(4.4) ไม่ควรติดต่อบุคคลอื่นเพื่อติดตามทวงถามหนี้ นอกเหนือจากบุคคลที่กล่าวไว้ตามข้อ (4.2) และ (4.3) เว้นแต่เป็นการติดต่อเพื่อสอบถามที่อยู่ของลูกหนี้หรือได้รับคำยินยอมจากลูกหนี้

(5) การรับเงินจากลูกหนี้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจและผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้มีระบบและหลักฐานการรับเงินจากลูกหนี้ที่เหมาะสมและมีผลในทางกฎหมาย

4.2.2 การว่าจ้างผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้เรียกเก็บหนี้แทน

(1) การว่าจ้างผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้

(1.1) ในการใช้บริการผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องรับผิดชอบต่อลูกหนี้และบุคคลภายนอกเสมือนผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้ดำเนินการเอง และ

ต้องจัดให้มีการทำสัญญาว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งดูแลการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ เรียกเก็บหนี้ให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับที่ผู้ประกอบการธุรกิจดำเนินการเอง

(1.2) ผู้ประกอบธุรกิจต้องแจ้งให้ลูกหนี้ทราบตั้งแต่ในเวลาที่ลูกหนี้ ขอกู้เงินว่าจะใช้บริการบุคคลอื่นในการติดตามทวงถามหนี้รวมถึงระบุค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

(2) การคัดเลือกผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้

ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจ พิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ที่มีลักษณะการจัดตั้งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน และพิจารณา ถึงประวัติของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน รวมถึงผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน และผู้จัดการ สถานะทาง การเงิน ระบบการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของพนักงาน ระบบการเก็บรักษาความลับของลูกหนี้ ตลอดจนเชื่อมขมที่ทำการของผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ เป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผล การดำเนินงานของผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ว่าเป็นไปตามแนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการพิจารณาต่อสัญญาการว่าจ้างบริการ ของผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจติดตามดูแลผลการดำเนินงานของผู้ให้บริการ เรียกเก็บหนี้อย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

(3) การให้ข้อมูลกับลูกหนี้

ในขั้นตอนติดตามทวงถามหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งหรือดูแลให้ ผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้แจ้งให้ลูกหนี้ทราบล่วงหน้าถึงการมอบหมายให้ผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ เป็นผู้ดำเนินการแทนและต้องจัดส่งเอกสารยืนยันยอดหนี้ให้กับลูกหนี้ ที่มีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

(3.1) จำนวนเงินและระยะเวลาค้างชำระ

(3.2) หมายเลขโทรศัพท์เพื่อใช้ในการติดต่อที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้

(3.3) ค่าใช้จ่ายในการเรียกเก็บหนี้ (ถ้ามี)

(3.4) สิทธิ วิธี และสถานที่ในการร้องเรียนของลูกหนี้

(3.5) สิทธิของลูกหนี้ในการเลือกชำระหนี้กับผู้ประกอบธุรกิจรายใด รายหนึ่งก็ได้ ในกรณีที่ผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ได้รับจ้างจากผู้ประกอบธุรกิจหลายรายให้เรียกเก็บหนี้ จากลูกหนี้รายเดียวกัน (ถ้ามี)

4.2.3 การจัดระบบในการรับติดต่อและรับข้อร้องเรียนจากลูกหนี้

(1) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีนโยบาย ขั้นตอนในการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงถามหนี้ของลูกหนี้ที่เหมาะสม ตลอดจนจัดให้มีการนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงได้รับทราบเป็นระยะ

(2) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดระบบให้ลูกหนี้ติดต่อและร้องเรียนได้อย่างเป็นกิจจะลักษณะ เพื่อรองรับประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

แนวปฏิบัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม 2551 เป็นต้นไป

พฤติการณ์การทวงหนี้นอกระบบ (ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย)*

เจ้าหนี้นอกระบบ บางรายอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ในการติดตามทวงหนี้เพื่อให้ลูกหนี้เกิดความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง เกิดความกลัว ช่มชู้ กระทบ มีการประชุมร้ายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พฤติกรรมการทวงหนี้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีดังนี้

๑. ใช้ผู้มีอิทธิพล กลุ่มหรือแก๊งอันธพาลนอกกฎหมาย หรือบุคคลที่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ใช้ชื่อเล่น ชื่อปลอม หรือผู้มีประวัติอาชญากรรม ติดตามทวงหนี้ กดดันให้ลูกหนี้หวาดกลัว จนไม่สามารถทำมาหากินได้ตามปกติ

๒. การทวงหนี้ในที่สาธารณะหรือต่อหน้าผู้อื่นในลักษณะประจานหรือทวงกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ญาติ ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

๓. การทวงหนี้ด้วยการช่มชู้ กระทบ หรือใช้อาวุธ เช่น ยิงปืนขึ้นฟ้า ปาระเบิดหน้าบ้าน เพื่อช่มชู้ให้เกิดความเกรงกลัว

๔. จ้างทีมงานทวงหนี้เป็นเยาวชนว่างงานไม่เรียนหนังสือ หรือเป็นบุคคลติดยาเสพติด ใช้จักรยานยนต์หรือพาหนะอื่นติดตามก่อกวน ให้เกิดความหวาดกลัว

๕. โทรศัพท์ทวงหนี้ในเวลาดึก เช้ามืด หรือโทรทั้งวัน ใช้ถ้อยคำหยาบคาย คุกคาม ดำทอ

๖. เจ้าหนี้นอกระบบที่พฤติการณ์เป็นองค์กรอาชญากรรม ในการติดตามทวงหนี้กับลูกหนี้จะแสดงอำนาจด้วยการช่มชู้หวังผลให้ลูกหนี้อื่นหวาดกลัว มีการใช้กำลังประทุษร้ายลูกหนี้ หรือผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ยอมชำระหนี้ เช่น ฆ่า ทรมาณ ทำร้ายร่างกาย เพื่อช่มชู้ให้ลูกหนี้อื่นเกิดความหวาดกลัว

๗. บังคับชำระหนี้ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี เช่น บังคับให้ลูกหนี้หรือบุคคลในครอบครัวร่วมหลับนอน หรือให้ลูกหนี้ชดใช้หนี้ด้วยอวัยวะแทน เช่น ให้ลูกหนี้สละไต เปลี่ยนถ่ายทางการแพทย์ให้ผู้ป่วยฝ่ายเจ้าหนี้แทนการชำระหนี้ หรือบังคับให้กระทำผิดกฎหมาย เช่น ค้ายาเสพติด หรือไปประกอบอาชญากรรมอื่น

๘. แอบอ้างทหารหรือตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนแต่งกายเลียนแบบเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น แต่งชุดทหาร ตำรวจ หรือบางครั้งใช้จางวานเจ้าหน้าที่รัฐ (พวกประพัตินอกรีด) ติดตามทวงหนี้

๙. ประจานให้ลูกหนี้เสื่อมเสียชื่อเสียงด้วยการเปิดเผยความลับ หรือชู่จะนำเรื่องส่วนตัว มาเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อสร้างความอับอายให้กับลูกหนี้

๑๐. หลอกลวงลูกหนี้โดยอ้างข้อความอันเป็นเท็จ หรือแอบอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนจัดทำเอกสารเท็จ ปลอมแปลงเอกสาร เช่น หมายศาล หมายจับ คำฟ้องคำพิพากษา หมายบังคับคดี หรือสัญญากู้ยืมปลอมใช้ในการติดตามทวงหนี้เพื่อให้ลูกหนี้หลงเชื่อและหวาดกลัว

* ที่มา: เว็บไซต์ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม สืบค้นเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗.

๑๑. เจ้าหนี้หลอกลวงให้ลูกหนี้ทำสัญญาลงวันที่ย้อนหลังไปทำสัญญาประนีประนอมยอมในศาลจนศาลพิพากษาตามยอม เจ้าหนี้จึงมอบเงินกู้ให้ลูกหนี้น้อยกว่าที่ระบุไว้ในคำพิพากษา เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้ก็จะนำคำพิพากษามาบังคับคดีลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน เป็นเหตุให้ลูกหนี้ถูกบังคับคดีหรือยึดอายัดทรัพย์สิน

๑๒. การดำเนินคดีกับเจ้าหนี้นอกระบบกระทำได้ยาก เพราะขาดหลักฐานในการพิสูจน์ความผิด เนื่องจากมีพฤติกรรมปกปิด อำพราง วางแผนเอารัดเอาเปรียบมีการจัดพยานหลักฐานไว้ฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ ตลอดจนใช้ จ้างวาน ให้ผู้อื่นกระทำผิดรวมทั้งลูกหนี้จะหวาดกลัวไม่กล้าแจ้งความร้องทุกข์

๑๓. เมื่อมีการแจ้งความร้องทุกข์ ตำรวจและเจ้าหน้าที่ดำเนินการ บางกรณีเมื่อเห็นข้อมูลหลักฐานที่เจ้าหน้าที่นำมาแสดง จะรีบเชื่อว่าเจ้าหนี้เป็นฝ่ายถูก จึงไม่ให้การช่วยเหลือหรือไม่เห็นในทุกชั้นของลูกหนี้ เป็นการสร้างความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรมให้ลูกหนี้เพิ่มยิ่งขึ้น

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง*

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) สหรัฐอเมริกา

ได้มีการกำหนดเรื่องการติดตามทวงถามหนี้ไว้ใน Fair Debt Collection Practices Act of 1977 มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมและป้องกันไม่ให้เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในการละเมิดสิทธิต่างๆ ของลูกหนี้ นอกจากนี้ได้ให้อำนาจกับคณะกรรมการการค้ากลาง (Federal Trade Commission) ในการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑.๑) การติดตามทวงถามหนี้ที่ได้รับความคุ้มครอง

หนี้ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายฉบับนี้จะต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันโดยปกติของลูกหนี้ เช่น หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการซื้อขายสินค้า ประกัน บริการต่างๆ ของบุคคลหรือครอบครัว หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการซื้อขายสินค้า ประกัน บริการต่างๆ ของบุคคลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมธนาคารหรือสถาบันการเงิน หนี้ภาษี ค่าปรับ ค่าเลี้ยงดูสามีหรือภริยาในกรณีหย่าร้าง ค่าเลี้ยงดูบุตร หรือสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการกระทำละเมิด

สำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น ส่วนเจ้าหนี้และผู้ติดตามทวงถามหนี้จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ และให้หมายความรวมถึงลูกจ้าง หุ่นส่วนบริษัทในเครือธุรกิจของเจ้าหนี้ที่มีได้ใช้ชื่อตนเอง รวมถึงนายความหรือสำนักงานกฎหมายที่รับจ้างติดตามทวงถามหนี้ในนามของเจ้าหนี้ด้วย

(๑.๒) ข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรมไว้สามเรื่อง ดังนี้

(๑.๒.๑) การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้จากบุคคลอื่น

ในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้จากบุคคลอื่น ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเองให้บุคคลนั้นทราบ ในกรณีผู้ติดตามทวงถามหนี้ทราบว่าลูกหนี้ได้แต่งตั้งนายความโดยทราบชื่อและที่อยู่ของนายความ ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นนอกจากนายความของลูกหนี้ เว้นแต่ว่าจะมีความผิดพลาดในการติดต่อสื่อสารกับนายความ หรือได้รับอนุญาตจากลูกหนี้หรือได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น^๑

* ที่มา: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

(๑.๒.๒) การติดต่อสื่อสารเพื่อการติดตามทวงถามหนี้

หากผู้ติดตามทวงถามหนี้ทราบว่าลูกหนี้ได้แต่งตั้ง
ทนายความและทราบชื่อและที่อยู่ของทนายความ ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับ
ลูกหนี้นอกจากทนายความ เว้นแต่ว่าจะมีความผิดพลาดในการติดต่อสื่อสารกับทนายความหรือได้รับ
อนุญาตจากลูกหนี้หรือได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น สำหรับการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ผู้ติดตาม
ทวงถามหนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเองให้บุคคลนั้นทราบด้วย^๒

(๑.๒.๓) การแจ้งให้ชำระหนี้

การแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้สามารถกระทำได้หลังจาก
พ้นระยะเวลาห้าวัน นับแต่วันที่ได้ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้เป็นครั้งแรก ในการแจ้งให้ชำระหนี้ จะต้อง
ทำหนังสือส่งไปยังลูกหนี้ โดยมีเนื้อหาที่ระบุถึงจำนวนของหนี้ ชื่อเจ้าหนี้ รายงานการเงินและผล
บังคับของหนี้ซึ่งหากลูกหนี้มีข้อโต้แย้งประการใดจะต้องแจ้งเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน หลังจากนั้น
ผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องหยุดการติดตามทวงถามหนี้ไว้จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ว่าหนี้นั้นมีผลบังคับ
ได้จริงหรือได้จัดส่งชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ให้กับลูกหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว^๓

(๑.๓) ข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

(๑.๓.๑) การสืบเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ มีข้อห้ามดังนี้

- ๑) ไม่กล่าวถึงการที่ลูกหนี้เป็นหนี้ใดๆ กับ
บุคคลภายนอก
- ๒) ไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลใดๆ เกินกว่าหนึ่งครั้ง
นอกจากบุคคลนั้นจะร้องขอ หรือมีเหตุผลอันน่าเชื่อได้ว่าการตอบรับในครั้งก่อนเกิดความผิดพลาด
และบุคคลนั้นมีข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ที่สมบูรณ์
- ๓) ไม่ติดต่อโดยทางไปรษณียบัตร
- ๔) ไม่ใช่ภาษาหรือสัญลักษณ์บนของวัตถุที่บ่งชี้ได้ว่า
เป็นบุคคลที่อยู่ในธุรกิจการติดตามทวงถามหนี้

(๑.๓.๒) การติดต่อสื่อสารในการติดตามทวงถามหนี้^๔

- ๑) การติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้
จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ในเวลาหรือสถานที่ที่รู้หรือควรจะรู้ว่าลูกหนี้จะไม่สามารถ
ความสะดวกรวมถึงในสถานประกอบการของลูกหนี้
- ๒) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสาร
กับลูกหนี้ ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธที่จะชำระหนี้เป็นหนังสือหรือประสงค์จะให้ผู้ติดตามทวงถามหนี้หยุดการ
ติดต่อสื่อสาร

^๒ Section 805 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๓ Section 809 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๔ Section 804 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๕ Section 805 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

(๑.๓.๓) การแจ้งให้ชำระหนี้

๑) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่กระทำใดๆ ที่นำมาซึ่งการคุกคาม บังคับ การใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ในทางที่ผิดเพื่อการติดต่อสื่อสารหรือในการติดตามทวงถามหนี้ เช่น การใช้หรือการคุกคามว่าจะใช้ความรุนแรง หรือจะกระทำความผิดทางอาญา การกระทำที่เป็นการอนาจาร หรือการดูหมิ่น การโฆษณารายชื่อลูกหนี้ที่ปฏิเสธการชำระหนี้ การใช้โทรศัพท์เพื่อสนทนาซ้ำแล้วซ้ำอีกหรือต่อเนื่องเพื่อรบกวนหรือคุกคาม

๒) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ใช้การปลอมหรือหลอกลวงในการติดตามทวงถามหนี้^๓ เช่น การแสดงออกโดยหลอกลวงว่ามีการรับรองโดยรัฐหรือข้อผูกพันกับประเทศหรือมลรัฐใดๆ การแสดงออกโดยปลอมลักษณะ จำนวน สถานะทางกฎหมายของหนี้ว่าได้เริ่มขึ้นแล้ว การแสดงออกโดยหลอกลวงว่าเป็นทนายความหรือเป็นการติดต่อจากทนายความ การแสดงออกว่าหากไม่ชำระหนี้จะมีผลทำให้เกิดการยึดทรัพย์สินหรือจับกุม จำคุก หรือขายทรัพย์สินหรืออายัดเงินเดือน ยกเว้น การกระทำนั้นจะชอบด้วยกฎหมายและผู้ติดตามทวงถามหนี้มีเจตนาที่จะกระทำการนั้น การแสดงออกว่าผู้ติดตามทวงถามหนี้หรือบุคคลภายนอกจะดำเนินคดี ยกเว้นการดำเนินคดีดังกล่าวเป็นการชอบด้วยกฎหมายและน่าจะเป็นไปได้ว่าจะมีการดำเนินคดีเกิดขึ้น การแสดงออกโดยหลอกลวงในการขาย การส่งของที่จะเป็นเหตุให้ลูกหนี้สูญเสียข้อเรียกร้องหรือข้อต่อสู้ หรือกลายเป็นผู้กระทำผิดในวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ การแสดงออกว่าลูกหนี้ได้กระทำความผิดอาญา การกระจายข้อมูล หรือชูว่าจะกระจายข้อมูลเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือทางการเงินไปยังบุคคลใดๆ ซึ่งรู้หรือควรจะรู้ว่าเป็นเท็จ การแสดงออกที่ผิดพลาดหรือการให้ข้อมูลปลอม

๓) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ปฏิบัติการโดยไม่เป็นธรรม หรือไม่มีเหตุผลในการติดตามทวงถามหนี้^๔ เช่น ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่อบุคคลเกี่ยวกับค่าติดต่อสื่อสารโดยปิดบังวัตถุประสงค์ของการติดต่อ การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือชูว่าจะกระทำการนั้นที่มีผลกระทบต่อเกียรติยศ หรือการทำให้สิทธิในทรัพย์สินหมดลง

๔) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่จัดทำ ออกแบบ หรือรวบรวมมาให้ซึ่งแบบฟอร์มที่หลอกลวงที่จะนำมาสร้างความเชื่อถือนที่ผิดๆ กับลูกหนี้ว่ามีบุคคลภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามทวงถามหนี้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วบุคคลนั้นไม่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย^๕

(๑.๔) บทกำหนดโทษ

หากผู้ติดตามทวงถามหนี้กระทำการฝ่าฝืนข้อปฏิบัติหรือข้อห้ามในการติดตามทวงถามหนี้แล้ว จะต้องชดใช้ค่าเสียหายที่แท้จริงและค่าเสียหายเพิ่มเติมให้กับลูกหนี้ โดยการกำหนดจำนวนความรับผิดทางแพ่ง ศาลต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและในกรณีที่เป็นการฟ้องคดีรายบุคคลโดยศาลจะพิจารณาจำนวนครั้งและความต่อเนื่องของการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ซึ่งต้องเป็นการกระทำโดยจงใจ และพิจารณาถึงทรัพย์สินของผู้ติดตามทวงถามหนี้และจำนวนค่าเสียหายที่ลูกหนี้จะได้รับผลกระทบ

^๓ Section 806 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๔ Section 807 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๕ Section 808 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๖ Section 812 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

อย่างไรก็ตาม ผู้ติดตามทวงถามหนี้ อาจไม่ต้องรับผิดชอบในการฝ่าฝืนวิธีปฏิบัติภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ หากผู้ติดตามทวงถามหนี้มีพยานหลักฐานว่าการฝ่าฝืนนั้นเป็นไปโดยไม่จงใจและเป็นความผิดพลาดโดยสุจริต นอกจากนี้ ศาลยังอาจพิจารณาให้ลูกหนี้สามารถเรียกชดเชยค่าเสียหายทางจิตใจ ความเสียหายเพื่อการทำให้เสียเกียรติ การล่าช้าใจ ความทุกข์ทรมานทางจิตใจ ความเศร้าโศกทางอารมณ์ที่บุคคลได้รับและค่าเสียหายเชิงลงโทษได้ด้วย^{๑๐}

ส่วนการฟ้องร้องเพื่อได้รับผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องยื่นฟ้องภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

(๑.๕) คณะกรรมการตามกฎหมาย

ในสหรัฐอเมริกาคณะกรรมการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้โดยตรง คือ Federal Trade Commission (คณะกรรมการการค้ากลาง) ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ในส่วนของการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ คณะกรรมการการค้ากลางมีหน้าที่จะต้องวินิจฉัยข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการการค้ากลางยังมีหน้าที่ต้องทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เสนอต่อรัฐสภาปีละครั้งด้วย^{๑๑}

(๒) ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมิได้กำหนดมาตรการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรมไว้เป็นกฎหมายเฉพาะ แต่ได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตาม Trade Practices Act 1974 (กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติทางการค้า ค.ศ. ๑๙๗๔) และ Australian Securities and Investment Commission Act 2001 (กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการหลักทรัพย์และการลงทุน ค.ศ. ๒๐๐๑) โดยมีคณะกรรมการการแข่งขันและคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Competition and Consumer Commission) และคณะกรรมการหลักทรัพย์และการลงทุนตามกฎหมายดังกล่าวกำกับดูแลและควบคุมการคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Securities and Investments Commission) ซึ่งจะมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งในส่วนของผู้ได้รับความคุ้มครอง ข้อปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ความรับผิดชอบและการควบคุมโดยคณะกรรมการซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการติดตามทวงถามหนี้โดยการกระทำอย่างสุภาพรวมถึงให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ประสบกับภาวะทางการเงินอันจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลงซึ่งจะมีผลทำให้เจ้าหนี้ไม่ได้รับชำระหนี้

(๒.๑) ขอบเขตการให้ความคุ้มครอง

ลูกหนี้จะได้รับความคุ้มครองจากมูลหนี้ทุกประเภทรวมถึงหนี้ที่มีการรับโอนมาเพื่อให้ติดตามทวงถามหนี้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการรับโอนโดยการขายหรือเป็นผู้แทนของเจ้าหนี้ไม่ว่าวิธีใดๆ ในฐานะที่เป็นสิทธิของเจ้าหนี้

^{๑๐} Section 813 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^{๑๑} Section 814 and Section 815 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

สำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจะเป็นบุคคล
หน่วยงานทางธุรกิจ หรือนิติบุคคลที่เป็นหนี้หรือถูกกล่าวหาว่าเป็นหนี้

ส่วนผู้ติดตามทวงถามหนี้ที่อยู่ภายใต้การควบคุม หมายถึง บุคคลที่
ติดตามทวงถามหนี้ในหน่วยของธุรกิจ รวมถึงเจ้าหน้าที่ ผู้ติดตามทวงถามหนี้อิสระ ผู้รับโอน ตัวแทน
นายความและบุคคลใดๆ ที่ติดตามทวงถามหนี้ในนามของคนอื่น^{๑๖}

(๒.๒) ข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

(๒.๒.๑) การติดต่อในการติดตามทวงถามหนี้

๑) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องติดต่อกับลูกหนี้
เพื่อวัตถุประสงค์อันสมควรและจำเป็นเท่านั้น และต้องไม่เป็นการติดต่อที่มีลักษณะเป็นอันตราย
คุกคาม หรือทำให้ลูกหนี้ต้องอับอายต่อบุคคลอื่น นอกจากนี้ เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้อง
ติดต่อกับลูกหนี้ในเวลาที่เหมาะสม เช่น ห้ามติดต่อในวันหยุดนักขัตฤกษ์ ห้ามติดต่อหลังเวลา ๒๑.๐๐
นาฬิกา เว้นแต่มีเหตุอันสมควร^{๑๗}

๒) การติดต่อโดยตรงซึ่งหน้า อาจกระทำได้หากลูกหนี้
ปฏิเสธหรือไม่ตอบรับการติดต่อสื่อสารโดยทางอื่น หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้

หากลูกหนี้ได้แต่งตั้งผู้แทน เช่น ที่ปรึกษาทางการเงิน
นายความ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่ติดต่อกับลูกหนี้โดยตรง
หลังจากที่รู้หรือควรรู้ว่ามี การแต่งตั้งผู้แทนแล้ว เว้นแต่หากไม่มีการตอบรับจากผู้แทนภายใน
ระยะเวลาอันควรหรือการตั้งผู้แทนไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นการตั้งผู้แทนที่ไม่เกี่ยวข้องกับหนี้หรือ
ลูกหนี้มีความประสงค์ให้ติดต่อกับตนโดยตรง^{๑๘}

๓) ถ้าเจ้าหนี้และหรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ไม่สามารถ
แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบของลูกหนี้ตามกฎหมายได้ หรือถ้าบุคคลภายนอกแจ้งว่าไม่ประสงค์ที่จะให้
ข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องหยุดการติดต่อกับลูกหนี้หรือบุคคลภายนอก
จนกว่าจะพิสูจน์ความรับผิดชอบของลูกหนี้ได้^{๑๙}

๔) ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธความรับผิดชอบในหนี้ เจ้าหนี้หรือ
ผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจติดต่อกับลูกหนี้เป็นหนังสือหรือดำเนินการตามกฎหมายกับลูกหนี้ได้ โดยการ
ติดต่อกับลูกหนี้ทางหนังสือนั้น ต้องเป็นไปเพื่อกล่าวถึงสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้หรือเพื่อเสนอแนวทาง
ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น^{๒๐}

^{๑๖} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and
Investment Commission, Debt collection guideline for collectors and creditors,
<<http://www.accc.gov.au>>, October 2005,

^{๑๗} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and
Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๘-๑๑.

^{๑๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and
Investment Commission เรื่องเดียวกัน น. ๑๙-๒๐.

^{๑๙} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and
Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๓๒.

^{๒๐} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and
Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๕.

(๒.๒.๒) ข้อปฏิบัติอื่นๆ ในการติดตามทวงถามหนี้

๑) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ ต้องรักษาข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าไว้ เว้นแต่อาจเปิดเผยข้อมูลเหล่านั้นได้หากมีเหตุผลที่เหมาะสมและจำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดตามทวงถามหนี้เท่านั้น^{๑๙}

๒) หากมีการร้องขอของลูกค้า ผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องจัดหาข้อมูลและเอกสารให้แก่ลูกค้า เช่น ในกรณีที่หนี้เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคหรือหนี้บัตรเครดิต เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องจัดทำรายงานการเงินของจำนวนหนี้ รายงานการชำระหนี้ ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ รวมถึงสำเนาหนังสือสัญญาและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และหากมีข้อผิดพลาดในการจัดหาข้อมูลดังกล่าว อาจถือว่าการกระทำที่หลอกลวงให้เข้าใจผิดหรือเป็นการกระทำที่ไม่สมเหตุผลผลก็ได้^{๒๐}

๓) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ ต้องไม่เพิกเฉยต่อข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งของลูกค้า โดยเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องดำเนินการภายในเวลาอันสมควรเพื่อให้มีการพิจารณาข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งนั้น^{๒๑}

๔) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องติดตามทวงถามหนี้โดยกระทำสุภาพ เป็นธรรมและเกิดผลได้จริง โดยอาจมีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ลูกค้าชำระหนี้หรืออาจให้ความช่วยเหลือทางการเงินอันสมควรแก่ลูกค้าเพื่อค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพรวมถึงการผ่อนเวลาชำระหนี้ หรือแบ่งการชำระหนี้ให้แก่ลูกค้า^{๒๒}

(๒.๒.๓) ข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

๑) การใช้กำลังบังคับ หรือการรบกวนที่ไม่เหมาะสมหรือการบังคับที่ไม่เหมาะสม^{๒๓}

การใช้กำลังบังคับ หมายถึง การใช้ความรุนแรงหรือใช้กำลัง รวมถึงกรณีที่น่าเชื่อได้ว่าเป็นความผิดทางอาญา

การรบกวนที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดขึ้นเมื่อเจ้าหนี้พยายามที่จะกดดันลูกหนี้อย่างต่อเนื่องให้ชำระหนี้โดยไม่จำเป็นต้องถึงขนาดเป็นการกระทำความผิดกฎหมายก็ได้

---

^{๑๙} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๙-๑๐.

^{๒๐} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๑.

^{๒๑} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๓๘

^{๒๒} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๖

^{๒๓} Section 60 Trade Practices Act 1974 and Section 12DJ Australian Securities and Investment Commission Act 2001.

การบังคับที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นการใช้กำลังบังคับเท่านั้นและอาจไม่เกี่ยวข้องกับการรบกวนที่ไม่เหมาะสมก็ได้ การบังคับจึงหมายความว่ารวมถึงการบังคับหรือคุกคามหรือการบังคับให้ปฏิเสธทางเลือกของลูกหนี้ เช่น เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติต่อลูกหนี้โดยต้องไม่ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ไม่กระทำการดูหมิ่นลูกหนี้ในลักษณะที่ทำให้ลูกหนี้ได้รับความอับอาย ไม่กระทำการก้าวร้าวหรือคุกคาม ไม่ข่มขู่ว่าจะใช้กำลังบังคับลูกหนี้หรือบุคคลอื่น^{๒๖}

๒) การหลอกลวงให้เข้าใจผิด^{๒๗}

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจหลอกลวงให้ลูกหนี้เข้าใจผิดได้แม้ไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งในบางกรณีเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องเปิดเผยข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อหลีกเลี่ยงว่าเป็นการหลอกลวงให้เข้าใจผิด

(ก) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่แสดงตนโดยไม่เป็นจริง เช่น ต้องไม่ระบุว่าตนเป็นทนายความหรือทำงานให้กับทนายความหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตำรวจหรือศาลซึ่งไม่เป็นความจริง รวมถึงกระทำการหลอกลวงให้เข้าใจผิดในรูปของเอกสารข้อความ สัญลักษณ์ใดๆ หรือรูปแบบหรือสิ่งอื่นอันคล้ายคลึงกันว่าเป็นของบุคคลดังกล่าว^{๒๘}

(ข) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่แสดงออกโดยหลอกลวงเกี่ยวกับหนี้ ผลของการไม่ชำระหนี้ ไม่ข่มขู่ หรือทำให้กลัวว่าจะเกิดผลทางกฎหมาย หากไม่ชำระหนี้ หากกระบวนการดังกล่าวไม่อาจเกิดขึ้น เช่น การกล่าวเป็นนัยว่าจะมีการยึด อายัดทรัพย์สิน เงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นๆ ของลูกหนี้หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับลูกหนี้ หรือลูกหนี้ต้องรับผิดชอบในค่าธรรมเนียม ค่าปรับที่เพิ่มขึ้น หรือจะมีการรายงานหนี้ดังกล่าวกับศูนย์ข้อมูลความน่าเชื่อถือทางการเงิน รวมถึงการกล่าวเป็นนัยว่าหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้จะมีความรับผิดชอบทางอาญา หรือจะดำเนินคดีอาญากับลูกหนี้^{๒๙}

๓) การกระทำอันไม่สมเหตุสมผล^{๓๐}

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้มีความพยายามที่จะใช้สิทธิพลที่ไม่เหมาะสมหรือกดดันหรือใช้วิธีการที่ไม่ยุติธรรมกับลูกหนี้ เช่น เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้อาศัยข้อต่อของลูกหนี้ในการติดตามทวงถามหนี้ เช่น ความไม่สามารถกระทำการต่างๆ การขาดการศึกษา อายุของลูกหนี้ ความยากจน ความอ่อนแอ ความมีเงิน การไม่ได้รับการอธิบายและช่วยเหลือเมื่อจำเป็น^{๓๑}

^{๒๖} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.31, 42-43.

^{๒๗} Section 52(1) Trade Practices Act 1974 and Section 12DJ Australian Securities and Investment Commission Act 2001.

^{๒๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.10, 36-37.

^{๒๙} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission p.10, 33-35.

^{๓๐} Part IVA Trade Practices Act 1974 and Part 2, subdivide C Australian Securities and Investment Commission Act 2001

^{๓๑} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.30-31, 46.

(๒.๒.๔) ความรับผิด

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถามหนี้ซึ่งฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ หรือข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทางถามหนี้จะต้องรับผิดดังนี้

๑) คำปรับ กรณีที่เป็นการกระทำอันเป็นการใช้กำลัง บังคับ การรบกวนที่ไม่เหมาะสม การบังคับที่ไม่เหมาะสม การหลอกลวงให้เข้าใจผิด หรือการกระทำอันไม่สมเหตุสมผล

๒) คำสั่งทางแพ่ง เช่น การออกคำสั่งควบคุมพฤติกรรม ในอนาคต หรือคำสั่งทางแพ่งที่ไม่เป็นการลงโทษโดยเฉพาะ การโฆษณาแก้ไขพฤติกรรม หรือ การลงโทษทางอาญาโดยเฉพาะการโฆษณาที่เป็นผลร้ายแก่ตน

๓) ค่าเสียหายหรือคำสั่งศาล ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกที่ ได้รับความเสียหายที่เป็นผลมาจากการกระทำของเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถามหนี้มีสิทธิเรียกร้อง ค่าเสียหายภายใต้กฎหมายนี้ และลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกมีสิทธิที่จะเรียกร้องศาลให้มีคำสั่งอื่นๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่ตนได้^{๒๘}

(๒.๒.๕) การควบคุมโดยคณะกรรมการ

ประเทศออสเตรเลียมีหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุม การติดตามทางถามหนี้ คือ Australian Competition and Consumer Commission (ACCC) และ Australian Securities and Investments Commission (ASIC) โดยมีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบช่วยเหลือลูกหนี้จากการกระทำที่ไม่เหมาะสม โดยจัดหาบริการที่จำเป็นและผู้เชี่ยวชาญ ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน รับผิดชอบควบคุมหนี้เกี่ยวกับบัตรเครดิต หนี้เกี่ยวกับบ้าน ครอบครัวยุทธ หนี้ส่วนบุคคล หนี้ที่มีการชำระหนี้ผ่านคนกลาง เช่น การผ่อนชำระรถยนต์ หรือของใช้ ภายในบ้าน หนี้ค่าธรรมเนียมสำหรับการปรึกษาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ประกันภัยและอื่นๆ รวมถึงการกระทำที่ไม่เหมาะสมที่เกี่ยวกับการติดตามทางถามหนี้ รวมถึงการกระทำที่หลอกลวงให้ เข้าใจผิดเกี่ยวกับหนี้^{๒๙} นอกจากนั้นยังมีหน้าที่รายงานวิธีปฏิบัติในการติดตามทางถามหนี้ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวิธีปฏิบัติในการติดตามทางถามหนี้ในปัจจุบัน และรวบรวมผลตอบรับ หลังจากมีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทางถามหนี้แล้ว

(๓) ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษมิได้กำหนดมาตรการควบคุมการติดตามทางถามหนี้ไว้เป็น กฎหมายเฉพาะ แต่ได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตาม Consumer Credit Act 1974 (กฎหมายว่าด้วยสินเชื่อของผู้บริโภค ค.ศ. ๑๙๗๔) และ Data Protection Act 1998 (กฎหมายว่าด้วยการปกป้องข้อมูล ค.ศ. ๑๙๙๘) โดยมาตรา ๕๕ ของ Data Protection Act 1998 กำหนดว่าการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากการยินยอมของหน่วยงานที่เก็บข้อมูลอยู่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

^{๒๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.48.

^{๒๙} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.49.

โดยในส่วนของ Consumer Credit Act 1974 ได้กำหนดให้ Office of Fair Trading อันเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัด กำหนดแนวปฏิบัติของการติดตามทวงถามหนี้ (Debt Collection Guidance) เพื่อเป็นมาตรฐานให้ผู้ติดตามหนี้กระทำการทวงถามหนี้อย่างเป็นธรรมแก่ลูกหนี้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๓.๑) กำหนดว่าการติดต่อทวงถามหนี้ด้วยวิธีการที่ถือว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรม เช่น เจตนาที่จะใช้เอกสารให้มีความเหมือนหรือคล้ายกับเอกสารทางราชการของศาล ให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือใช้ประโยชน์จากความไม่รู้ของลูกหนี้ หรือผู้ทวงถามหนี้ที่ติดต่อกับลูกหนี้โดยไม่แสดงตัวให้ชัดเจนว่าเป็นใคร หรือทำงานให้ใคร หรือหน้าที่คืออะไร หรือวัตถุประสงค์ในการติดต่อคืออะไร หรือใช้ถ้อยคำทางกฎหมายหรือทางเทคนิคที่ไม่มีความจำเป็น เช่น ใช้คำภาษาลาตินหรือติดต่อลูกหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

(๓.๒) การแสดงตนที่ทำให้ลูกหนี้เข้าใจผิด ด้วยวิธีการ เช่น การอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จากศาล หรือการใช้สัญลักษณ์หรือตราที่ทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นเอกสารของรัฐบาล เป็นต้น

(๓.๓) การรบกวนหรือรังความ ด้วยวิธีการ เช่น การติดต่อลูกหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม หรือไม่แจ้งลูกหนี้เมื่อได้มีการเปลี่ยนหนี้ของลูกหนี้ไปสู่เจ้าหน้าที่รายใหม่ หรือชูว่าจะทำการเปิดเผยรายละเอียดของการเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่บุคคลที่สาม หรือกระทำให้ลูกหนี้ได้รับความอับอายต่อบุคคลที่สามจากการเป็นหนี้ เช่น ไม่ปิดซองจดหมายทวงถามหนี้อื่นทำให้บุคคลอื่นอาจเปิดอ่านได้ เป็นต้น

(๓.๔) การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทวงถามหนี้ ด้วยวิธีการที่ถือว่าไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้ เช่น การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากลูกหนี้นอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา หรือ ทำให้ลูกหนี้เกิดความเข้าใจผิดว่าตนมีความรับผิดชอบตามกฎหมายที่ต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เป็นต้น

(๓.๕) การพบลูกหนี้จะต้องไม่กระทำการด้วยวิธีการ เช่น ทวงถามหนี้ต่อตัวลูกหนี้โดยที่ทราบว่าเป็นขณะนั้นลูกหนี้นอนป่วย หรือทวงถามหนี้ต่อลูกหนี้ซึ่งอยู่ในภาวะจิตใจที่ไม่ปกติ เช่น มีปัญหาสุขภาพจิต หรือเข้าไปในเคสสถานของลูกหนี้โดยมิชอบ รวมถึงการไม่ออกจากสถานที่ของลูกหนี้เมื่อได้มีการแจ้งแล้ว หรือติดต่อทวงถามหนี้ต่อหน้าลูกหนี้ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น ที่ทำงานหรือโรงพยาบาล เป็นต้น

ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... กับ Fair Debt Collection Practices Act

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....”	
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	
มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้	
<p>“ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า ผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย</p>	<p>Section 803 (6) The term “debt collector” means any person who uses any instrumentality of interstate commerce or the mails in any business the principal purpose of which is the collection of any debts, or who regularly collects or attempts to collect, directly or indirectly, debts owed or due or asserted to be owed or due another. Notwithstanding the exclusion provided by clause (F) of the last sentence of this paragraph, the term includes any creditor who, in the process of collecting his own debts, uses any name other than his own which would indicate that a third person is collecting or attempting to collect such debts. For the purpose of section 808 (6), such term also includes any person who uses any instrumentality of interstate commerce or the mails in any business the principal purpose of which is the enforcement of security interests. The term</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	<p>does not include—</p> <p>(A) any officer or employee of a creditor while, in the name of the creditor, collecting debts for such creditor;</p> <p>(B) any person while acting as a debt collector for another person, both of whom are related by common ownership or affiliated by corporate control, if the person acting as a debt collector does so only for persons to whom it is so related or affiliated and if the principal business of such person is not the collection of debts;</p> <p>(C) any officer or employee of the United States or any State to the extent that collecting or attempting to collect any debt is in the performance of his official duties;</p> <p>(D) any person while serving or attempting to serve legal process on any other person in connection with the judicial enforcement of any debt;</p> <p>(E) any nonprofit organization which, at the request of consumers, performs bona fide consumer credit counseling and assists consumers in the liquidation of their debts by receiving payments from such consumers and distributing such amounts to creditors; and</p> <p>(F) any person collecting or attempting to collect any debt owed or due or asserted to be owed or due another to the extent such activity</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	(i) is incidental to a bona fide fiduciary obligation or a bona fide escrow arrangement; (ii) concerns a debt which was originated by such person; (iii) concerns a debt which was not in default at the time it was obtained by such person; or (iv) concerns a debt obtained by such person as a secured party in a commercial credit transaction involving the creditor
<p>“ผู้ให้สินเชื่อ” หมายความว่า</p> <p>(๑) นิติบุคคลซึ่งให้สินเชื่อเป็นทางการค้าปกติ</p> <p>(๒) นิติบุคคลซึ่งรับซื้อหรือรับโอนสินเชื่อต่อไปทุกทอด หรือ</p> <p>(๓) บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>Section 803 (4)</p> <p>The term “creditor” means any person who offers or extends credit creating a debt or to whom a debt is owed, but such term does not include any person to the extent that he receives an assignment or transfer of a debt in default solely for the purpose of facilitating collection of such debt for another.</p>
<p>“สินเชื่อ” หมายความว่า สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาโดยการให้กู้ยืมเงิน การให้บริการบัตรเครดิต การให้เช่าซื้อ การให้เช่าแบบลีสซิ่ง ธุรกิจแฟกเตอร์ริง และสินเชื่อในรูปแบบอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>Section 803 (5)</p> <p>The term “debt” means any obligation or alleged obligation of a consumer to pay money arising out of a transaction in which the money, property, insurance or services which are the subject of the transaction are primarily for personal, family, or household purposes, whether or not such obligation has been reduced to judgment.</p>
<p>“ลูกหนี้” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระหนี้สินเชื่อ</p>	<p>Section 803 (3)</p> <p>The term “consumer” means any natural person obligated or allegedly</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงบุคคลธรรมดาผู้ค้าประกันหนี้สินเชื่อด้วย	obligated to pay any debt.
“ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้เป็นปกติธุระโดยตรงหรือโดยอ้อม	
“ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้” หมายความว่า ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของลูกหนี้ และให้หมายความรวมถึงหมายเลขโทรศัพท์และโทรสารและสถานที่ติดต่อโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ด้วย	Section 803 (7) The term “location information” means a consumer’s place of abode and his telephone number at such place, or his place of employment.
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้	
“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามการเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้	
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	
หมวด ๑ การทวงถามหนี้	
มาตรา ๕ บุคคลใดจะประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนเสียค่าธรรมเนียม ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>มาตรา ๖ ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการดังกล่าว</p> <p>การติดต่อบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้เท่านั้น โดยผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้</p> <p>(๒) ห้ามแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้</p> <p>(๓) ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อทวงถามหนี้ของลูกหนี้</p> <p>(๔) ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้</p>	<p>S 804. Acquisition of location information</p> <p>Any debt collector communicating with any person other than the consumer for the purpose of acquiring location information about the consumer shall—</p> <p>(1) identify himself, state that he is confirming or correcting location information concerning the consumer, and, only if expressly requested, identify his employer;</p> <p>(2) not state that such consumer owes any debt;</p> <p>(3) not communicate with any such person more than once unless requested to do so by such person or unless the debt collector reasonably believes that the earlier response of such person is erroneous or incomplete and that such person now has correct or complete location information;</p> <p>(4) not communicate by post card;</p> <p>(5) not use any language or symbol on any envelope or in the contents of any communication effected by the mails or telegram that indicates that the debt collector is in the debt collection business or that the communication relates to the collection of a debt; and</p> <p>(6) after the debt collector knows the consumer is represented by an attorney with regard to the subject debt and has knowledge of, or can readily ascertain, such attorney's name and address, not</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	communicate with any person other than that attorney, unless the attorney fails to respond within a reasonable period of time to the communication from the debt collector.
<p>มาตรา ๗ การทวงถามหนี้ ให้ผู้ทวงถามหนี้ปฏิบัติดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ติดต่อตามสถานที่ที่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ ได้แจ้งให้เป็นสถานที่ติดต่อ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้าหรือสถานที่ที่ได้แจ้งไว้ไม่สามารถติดต่อได้ โดยผู้ทวงถามหนี้ได้พยายามติดต่อตามสมควรแล้ว ให้ติดต่อตามสถานที่อื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๒) ในกรณีติดต่อโดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือบุคคล ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา หากไม่สามารถติดต่อตามเวลาดังกล่าวได้ หรือช่วงเวลาดังกล่าวไม่เหมาะสม ให้ติดต่อได้ในเวลาอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๓) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อหน่วยงาน ในกรณีที่เป็นผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้สินเชื่อหรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวทวงถามหนี้ต่อหน้า ให้ผู้รับมอบอำนาจนั้นแสดงหลักฐานการมอบอำนาจให้ผู้ทวงถามหนี้ ด้วย</p>	<p>S 805. Communication in connection with debt collection</p> <p>(a) Communication with the consumer generally</p> <p>Without the prior consent of the consumer given directly to the debt collector or the express permission of a court of competent jurisdiction, a debt collector may not communicate with a consumer in connection with the collection of any debt—</p> <p>(1) at any unusual time or place or a time or place known or which should be known to be inconvenient to the consumer. In the absence of knowledge of circumstances to the contrary, a debt collector shall assume that the convenient time for communicating with a consumer is after 8 o'clock antimeridian and before 9 o'clock postmeridian, local time at the consumer's location;</p> <p>(2) if the debt collector knows the consumer is represented by an attorney with respect to such debt and has knowledge of, or can readily ascertain, such attorney's name and address, unless the attorney fails to respond within a reasonable period of time to a communication from the debt collector or unless the attorney consents to direct communication with the consumer; or</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	<p>(3) at the consumer's place of employment if the debt collector knows or has reason to know that the consumer's employer prohibits the consumer from receiving such communication.</p> <p>(b) Communication with third parties Except as provided in section 804, without the prior consent of the consumer given directly to the debt collector, or the express permission of a court of competent jurisdiction, or as reasonably necessary to effectuate a post judgment judicial remedy, a debt collector may not communicate, in connection with the collection of any debt, with any person other than a consumer, his attorney, a consumer reporting agency if otherwise permitted by law, the creditor, the attorney of the creditor, or the attorney of the debt collector.</p> <p>(c) Ceasing communication If a consumer notifies a debt collector in writing that the consumer refuses to pay a debt or that the consumer wishes the debt collector to cease further communication with the consumer, the debt collector shall not communicate further with the consumer with respect to such debt, except—</p> <p>(1) to advise the consumer that the debt collector's further efforts are being terminated;</p> <p>(2) to notify the consumer that the debt collector or creditor may invoke specified remedies which are ordinarily invoked by such</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	debt collector or creditor; or (3) where applicable, to notify the consumer that the debt collector or creditor intends to invoke a specified remedy. If such notice from the consumer is made by mail, notification shall be complete upon receipt. (d) "Consumer" defined For the purpose of this section, the term "consumer" includes the consumer's spouse, parent (if the consumer is a minor), guardian, executor, or administrator.
<p>มาตรา ๘ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ขอรับชำระหนี้ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ด้วย</p> <p>หากลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้โดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้แก่ผู้ให้สินเชื่อโดยชอบ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ทวงถามหนี้จะได้รับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อหรือไม่ก็ตาม</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>มาตรา ๙ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น</p> <p>(๒) การใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่น ถากถาง หรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น</p> <p>(๓) การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้</p> <p>(๔) การติดต่อลูกหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึก หรือโทรสารที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างชัดเจน</p> <p>(๕) การใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่ชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ไม่ได้สื่อให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้</p> <p>(๖) การทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ความใน (๕) มิให้นำมาใช้บังคับกับการทวงถามหนี้เป็นหนังสือเพื่อจะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล</p>	<p>S 806. Harassment or abuse</p> <p>A debt collector may not engage in any conduct the natural consequence of which is to harass, oppress, or abuse any person in connection with the collection of a debt. Without limiting the general application of the foregoing, the following conduct is a violation of this section:</p> <p>(1) The use or threat of use of violence or other criminal means to harm the physical person, reputation, or property of any person.</p> <p>(2) The use of obscene or profane language or language the natural consequence of which is to abuse the hearer or reader.</p> <p>(3) The publication of a list of consumers who allegedly refuse to pay debts, except to a consumer reporting agency or to persons meeting the requirements of section 603 (f) or 604 (3)1 of this Act.</p> <p>(4) The advertisement for sale of any debt to coerce payment of the debt.</p> <p>(5) Causing a telephone to ring or engaging any person in telephone conversation repeatedly or continuously with intent to annoy, abuse, or harass any person at the called number.</p> <p>(6) Except as provided in section 804, the placement of telephone calls without meaningful disclosure of the caller's identity.</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>มาตรา ๑๐ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๒) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดยนายความ สำนักงานนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย</p> <p>(๓) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี หรือจะถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือเงินเดือน</p> <p>(๔) การติดต่อหรือการแสดงตนให้เชื่อว่าผู้ทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัท ข้อมูลเครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต</p>	<p>S 807. False or misleading representations</p> <p>A debt collector may not use any false, deceptive, or misleading representation or means in connection with the collection of any debt. Without limiting the general application of the foregoing, the following conduct is a violation of this section :</p> <p>(1) The false representation or implication that the debt collector is vouched for, bonded by, or affiliated with the United States or any State, including the use of any badge, uniform, or facsimile thereof.</p> <p>(2) The false representation of—</p> <p>(A) the character, amount, or legal status of any debt; or</p> <p>(B) any services rendered or compensation which may be lawfully received by any debt collector for the collection of a debt.</p> <p>(3) The false representation or implication that any individual is an attorney or that any communication is from an attorney.</p> <p>(4) The representation or implication that nonpayment of any debt will result in the arrest or imprisonment of any person or the seizure, garnishment, attachment, or sale of any property or wages of any person unless such action is lawful and the debt collector or creditor intends to take such action.</p> <p>(5) The threat to take any action that cannot legally be taken or that is not intended to be taken.</p> <p>(6) The false representation or implication that a sale, referral, or other</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	<p>transfer of any interest in a debt shall cause the consumer to—</p> <p>(A) lose any claim or defense to payment of the debt; or</p> <p>(B) become subject to any practice prohibited by this title.</p> <p>(7) The false representation or implication that the consumer committed any crime or other conduct in order to disgrace the consumer.</p> <p>(8) Communicating or threatening to communicate to any person credit information which is known or which should be known to be false, including the failure to communicate that a disputed debt is disputed.</p> <p>(9) The use or distribution of any written communication which simulates or is falsely represented to be a document authorized, issued, or approved by any court, official, or agency of the United States or any State, or which creates a false impression as to its source, authorization, or approval.</p> <p>(10) The use of any false representation or deceptive means to collect or attempt to collect any debt or to obtain information concerning a consumer.</p> <p>(11) The failure to disclose in the initial written communication with the consumer and, in addition, if the initial communication with the consumer is oral, in that initial oral communication, that the debt collector is attempting to collect a debt and that any information</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	<p>obtained will be used for that purpose, and the failure to disclose in subsequent communications that the communication is from a debt collector, except that this paragraph shall not apply to a formal pleading made in connection with a legal action.</p> <p>(12) The false representation or implication that accounts have been turned over to innocent purchasers for value.</p> <p>(13) The false representation or implication that documents are legal process.</p> <p>(14) The use of any business, company, or organization name other than the true name of the debt collector's business, company, or organization.</p> <p>(15) The false representation or implication that documents are not legal process forms or do not require action by the consumer.</p> <p>(16) The false representation or implication that a debt collector operates or is employed by a consumer reporting agency as defined by section 603(f) of this Act.</p>
<p>มาตรา ๑๑ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๒) การเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ว่าลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่</p>	<p>S 808. Unfair practices</p> <p>A debt collector may not use unfair or unconscionable means to collect or attempt to collect any debt. Without limiting the general application of the foregoing, the following conduct is a violation of this section:</p> <p>(1) The collection of any amount (including any interest, fee, charge,</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
สามารถชำระหนี้ได้	<p>or expense incidental to the principal obligation) unless such amount is expressly authorized by the agreement creating the debt or permitted by law.</p> <p>(2) The acceptance by a debt collector from any person of a check or other payment instrument postdated by more than five days unless such person is notified in writing of the debt collector's intent to deposit such check or instrument not more than ten nor less than three business days prior to such deposit.</p> <p>(3) The solicitation by a debt collector of any postdated check or other postdated payment instrument for the purpose of threatening or instituting criminal prosecution.</p> <p>(4) Depositing or threatening to deposit any postdated check or other postdated payment instrument prior to the date on such check or instrument.</p> <p>(5) Causing charges to be made to any person for communications by concealment of the true propose of the communication. Such charges include, but are not limited to, collect telephone calls and telegram fees.</p> <p>(6) Taking or threatening to take any nonjudicial action to effect dispossession or disablement of property if—</p> <p style="padding-left: 40px;">(A) there is no present right to possession of the property claimed as collateral through an enforceable security interest;</p>

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
	<p>(B) there is no present intention to take possession of the property; or</p> <p>(C) the property is exempt by law from such dispossession or disablement.</p> <p>(7) Communicating with a consumer regarding a debt by post card.</p> <p>(8) Using any language or symbol, other than the debt collector's address, on any envelope when communicating with a consumer by use of the mails or by telegram, except that a debt collector may use his business name if such name does not indicate that he is in the debt collection business.</p>
<p>หมวด ๒ การกำกับดูแลและตรวจสอบ</p>	
<p>มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ</p> <p>ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น</p> <p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความ</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>เชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการเงินการธนาคาร ด้านกฎหมาย หรือด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้</p> <p>ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่</p>	
<p>มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง</p> <p>(๑) ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๓) สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามมาตรา ๒๗</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย</p> <p>ประกาศของคณะกรรมการเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	
<p>มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน</p> <p>(๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
(๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ผู้ให้สินเชื่อ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม	
<p>มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติกเล่ียมเสียหรือหย่อนความสามารถ</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔</p>	
<p>มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันและให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว</p>	
<p>มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม</p> <p>ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน</p> <p>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียง</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
หนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด	
<p>มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้</p> <p>การประชุมคณะกรรมการให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	
<p>มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นได้รับการปฏิบัติจากผู้ทวงถามหนี้ที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นนั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยสั่งการได้</p> <p>การร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๒๐ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้</p>	
<p>มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี</p> <p>(๒) ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ทวงถามหนี้หรือกำกับดูแลการปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้</p> <p>(๓) ประสานกับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ให้สินเชื่อ ผู้ทวงถามหนี้ หรือบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>(๔) รับผิดชอบในการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการได้มอบหมาย</p>	
<p>มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้ มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูลหรือสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้และบุคคลดังกล่าวข้างต้น</p>	
<p>มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง</p> <p>บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	
<p>หมวด ๓ บทกำหนดโทษ</p>	
<p>ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง</p>	
<p>มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าผู้ทวงถามหนี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) หรือ (๔) มาตรา ๗ มาตรา ๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๙ (๖) หรือมาตรา ๑๑ (๑) ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>หากผู้ทวงถามหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท</p>	
<p>มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการ</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>คำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด</p> <p>ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่เจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณีนี้ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้</p>	
<p>มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครอง ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย</p>	
<p>มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้</p> <p>(๑) เคยถูกลงโทษปรับทางปกครองและถูกลงโทษซ้ำอีกจากการกระทำผิดอย่างเดียวกัน</p> <p>(๒) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้</p>	
<p>มาตรา ๒๘ ผู้ทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๗ ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
<p>รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์</p> <p>คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด</p>	
<p>ส่วนที่ ๒ โทษอาญา</p>	
<p>มาตรา ๒๙ บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) มาตรา ๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๑ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	
<p>มาตรา ๓๐ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ (๑) หรือมาตรา ๑๐ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	
<p>มาตรา ๓๑ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	
<p>มาตรา ๓๒ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	
<p>มาตรา ๓๓ บรรดาความผิดในส่วนที่ ๒ นี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกันและให้คณะกรรมการเปรียบเทียบแจ้งให้คณะกรรมการ</p>	

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.	Fair Debt Collection Practices Act
แล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกันและให้คณะกรรมการเปรียบเทียบแจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว	
<p>มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย</p>	
บทเฉพาะกาล	
<p>มาตรา ๓๕ บุคคลใดประกอบธุรกิจทวงถามหนี้หรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>ในระหว่างการยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นประกอบธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่รับจดทะเบียนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง</p>	

ส่วนที่ ๓

ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๐๘๙ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสมานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสมานิติบัญญัติแห่งชาติ

: ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ)

(๑)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๑๕๐๕๙

งม สิงหาคม ๒๕๕๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 4700
วันที่..... 18 ส.ค. 2557
เวลา..... 09.42 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๑๐ ฉบับ

ด้วยคณะกรรมการความสงบแห่งชาติได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๑๐ ฉบับ ตามบัญชีรายชื่อที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติจึงได้ใช้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๑๐ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๑๐ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

หัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๘ วันที่ ๑๘/๘/๕๗
เวลา ๑๐.๕๑ กิ่ง พรบ.
ดำเนินการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๗๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๑๖๐ (Desktop/นสว./ส.สรม)

บัญชีรายชื่อร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการถวายความปลอดภัย พ.ศ. ....
๒. ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๔. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๖. ร่างพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ พ.ศ. ....
๗. ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ....
๘. ร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๙. ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

เหตุผล

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เชื้อ การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควรจะมีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๔)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การทวงถามหนี้
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า ผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้สินเชื่อ หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย

“ผู้ให้สินเชื่อ” หมายความว่า

- (๑) นิติบุคคลซึ่งให้สินเชื่อเป็นทางการค้าปกติ
- (๒) นิติบุคคลซึ่งรับซื้อหรือรับโอนสินเชื่อต่อไปทุกทอด หรือ
- (๓) บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สินเชื่อ” หมายความว่า สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาโดยการให้กู้ยืมเงิน การให้บริการบัตรเครดิต การให้เช่าซื้อ การให้เช่าแบบลีสซิง ธุรกิจแฟกเตอริง และสินเชื่อ ในรูปแบบอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ลูกหนี้” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระหนี้สินเชื่อ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงบุคคลธรรมดาผู้ค้ำประกันหนี้สินเชื่อด้วย

“ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้เป็นปกติธุระโดยตรง หรือโดยอ้อม

“ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้” หมายความว่า ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของลูกหนี้ และให้หมายความรวมถึงหมายเลขโทรศัพท์และโทรสาร และสถานที่ติดต่อโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามการเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การทวงถามหนี้

มาตรา ๕ บุคคลใดจะประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนเสียค่าธรรมเนียม ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖ ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการดังกล่าว

การติดต่อกับบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้เท่านั้น โดยผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้

(๒) ห้ามแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้

(๓) ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนของจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อทวงถามหนี้ของลูกหนี้

(๔) ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้

(๖)

มาตรา ๗ การทวงถามหนี้ ให้ผู้ทวงถามหนี้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ติดต่อตามสถานที่ที่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ ได้แจ้งให้เป็นสถานที่ติดต่อ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้าหรือสถานที่ที่ได้แจ้งไว้ ไม่สามารถติดต่อได้ โดยผู้ทวงถามหนี้ได้พยายามติดต่อตามสมควรแล้ว ให้ติดต่อตามสถานที่อื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) ในกรณีติดต่อโดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือบุคคล ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา หากไม่สามารถติดต่อตามเวลาดังกล่าวได้หรือช่วงเวลาดังกล่าว ไม่เหมาะสม ให้ติดต่อได้ในเวลาอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

(๓) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อหน่วยงาน ในกรณีที่เป็นผู้รับมอบอำนาจ จากผู้ให้สินเชื่อหรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวทวงถามหนี้ ต่อหน้า ให้ผู้รับมอบอำนาจนั้นแสดงหลักฐานการมอบอำนาจให้ผู้ทวงถามหนี้ด้วย

มาตรา ๘ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการ ทวงถามหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้

ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ขอรับชำระหนี้ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบ อำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ด้วย

หากลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้โดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ แก่ผู้ให้สินเชื่อโดยชอบ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ทวงถามหนี้จะได้รับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อ หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๙ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหาย แก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น

(๒) การใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่น ถากถาง หรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น

(๓) การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ ทวงถามหนี้

(๔) การติดต่อลูกหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึก หรือโทรสาร ที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างชัดเจน

(๕) การใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ บนซองจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่ ชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ไม่ได้สื่อให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้

(๖) การทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

ความใน (๕) มิให้นำมาใช้บังคับกับการทวงถามหนี้เป็นหนังสือเพื่อจะใช้สิทธิฟ้องคดี ต่อศาล

มาตรา ๑๐ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จ หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดดังต่อไปนี้

(๑) การแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดย นายความ สำนักงานนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย

(๓) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี หรือจะถูกยึดหรืออายัด ทรัพย์สินหรือเงินเดือน

(๔) การติดต่อหรือการแสดงตนให้เชื่อว่าผู้ทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูล เครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต

มาตรา ๑๑ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

(๒) การเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ว่าลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

หมวด ๒

การกำกับดูแลและตรวจสอบ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังตั้งแต่ระดับ ผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการเงินการธนาคาร ด้านกฎหมาย หรือด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อย ด้านละหนึ่งคน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

- (๑) ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามมาตรา ๒๗
- (๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย ประกาศของคณะกรรมการเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ

หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

(๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ผู้ให้สินเชื่อ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นได้รับการปฏิบัติจากผู้ทวงถามหนี้ที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นนั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยสั่งการได้

การร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี

(๒) ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ทวงถามหนี้หรือกำกับดูแลการปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๓) ประสานกับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ให้สินเชื่อ ผู้ทวงถามหนี้ หรือบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้

(๔) รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการได้มอบหมาย

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้ มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้ และบุคคลดังกล่าวข้างต้น

มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ทุกครั้ง
บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๓
บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑
โทษทางปกครอง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าผู้ทวงถามหนี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) หรือ (๔) มาตรา ๗ มาตรา ๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๙ (๖) หรือมาตรา ๑๑ (๑) ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ทวงถามหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในการนี้ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครอง ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๑) เคยถูกลงโทษปรับทางปกครองและถูกลงโทษซ้ำอีกจากการกระทำความผิดอย่างเดียวกัน

(๒) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ผู้ทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๗ ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๒

โทษอาญา

มาตรา ๒๙ บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) มาตรา ๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๑ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ (๑) หรือมาตรา ๑๐ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ บรรดาความผิดในส่วนที่ ๒ นี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกันและให้คณะกรรมการเปรียบเทียบแจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ บุคคลใดประกอบธุรกิจทางฉ้อโกงหรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นประกอบธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่รับจดทะเบียนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็น การใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียงรวมถึงการให้ข้อมูลเท็จตลอดจนการสร้างความเดือดร้อน รำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควรมีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดความหมายของ “ผู้ทวงถามหนี้” ให้ความหมายรวมถึงผู้ที่ประกอบ ธุรกิจทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย เพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น และมีความเชื่อมโยงระหว่าง “ผู้ที่ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้” หรือ “ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบ ธุรกิจทวงถามหนี้” กับ “ผู้ทวงถามหนี้” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดความหมายของ “ลูกหนี้” ซึ่งรวมถึงบุคคลธรรมดา ผู้ค้าประกันหนี้ สินเชื่อ และความหมายของ “ผู้ให้สินเชื่อ” ให้ครอบคลุมถึงนิติบุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินเชื่อต่อไป ทุกทอด (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามกฎหมาย และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ หมวด ๑ การทวงถามหนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต้องจดทะเบียนประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง) และกำหนดให้บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประกาศกำหนด เช่น ผู้ที่จะทำหน้าที่ทวงถามหนี้ สถานที่ทำงาน หรือการรายงาน เป็นต้น (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง)

(๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับผู้อื่นที่มีใช้ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลที่ลูกหนี้ได้มอบอำนาจ ในกรณีผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับผู้อื่นให้ทำได้เพื่อสอบถามสถานที่ ติดต่อลูกหนี้เท่านั้น (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดวิธีปฏิบัติในการทวงถามหนี้กับลูกหนี้ เช่น ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อหน่วยงาน ไม่แจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้ ไม่ใช่ภาษา สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมายหรือในหนังสือหรือในสื่ออื่นใดที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการติดต่อมาเพื่อทวงถามหนี้ของลูกหนี้ และไม่ติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลที่ลูกหนี้ได้ระบุไว้ (ร่างมาตรา ๗)

(๔) กำหนดให้ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้และให้ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ (ร่างมาตรา ๘)

(๕) กำหนดข้อห้ามในการทวงถามหนี้โดยต้องไม่กระทำการในลักษณะข่มขู่ ใช้ความรุนแรง ใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่นหรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น เปิดเผยความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ติดต่อลูกหนี้เกี่ยวกับหนี้โดยไปรษณียบัตรหรือเอกสารเปิดผนึกหรือโทรสาร ใช้ภาษา สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้บนซองจดหมายหรือในหนังสือ เพื่อให้เข้าใจว่าเป็นการติดต่อมาเพื่อการทวงถามหนี้ และการทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๙)

(๖) กำหนดห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้กระทำการในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการทวงถามหนี้โดยแสดงหรือใช้เครื่องหมายหรือเครื่องแบบหรือข้อความที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ แสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดยนายความ สำนักงานนายความหรือสำนักงานกฎหมาย แสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือเงินเดือน ติดต่อหรือแสดงให้เชื่อว่าเป็นผู้ทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต (ร่างมาตรา ๑๐)

(๗) กำหนดห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้กระทำการในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมโดยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใดๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดหรือการเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ยู่ยู่ลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๕ หมวด ๒ คณะกรรมการ

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการทวงถามหนี้ ประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนายกสภาทนายความ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจำนวนห้าคน โดยต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ทางการเงินการธนาคาร กฎหมาย และการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน และเจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นฝ่ายเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๑๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ร่างมาตรา ๑๔) กำหนดเหตุในการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้โดยให้ดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน (ร่างมาตรา ๑๖) และกำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ การออกเสียง และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

(๒) คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้มีอำนาจหน้าที่ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติการทวงถามหนี้ วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้ เพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดตามที่มิกฎหมายกำหนดหรือรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓) นอกจากนี้คณะกรรมการฯ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๘) และรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๑๙) ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ กำหนดให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการฯ และมีอำนาจและหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียน ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของผู้ทวงถามหนี้ ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ให้สินเชื่อ ผู้ทวงถามหนี้หรือบุคคลอื่นใด รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗ พนักงานเจ้าหน้าที่

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้มาให้ถ้อยคำหรือให้แสดงหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือดวงตราหรือสิ่งอื่นเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้และบุคคลข้างต้น (ร่างมาตรา ๒๒)

(๒) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๘ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดแบ่งแยกกระหว่างการใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับการกระทำผิดที่ไม่ร้ายแรงให้แยกเป็นโทษทางปกครอง (ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง) และกรณีที่เป็นการกระทำผิดร้ายแรงให้แยกเป็นโทษทางอาญา (ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา)

(๒) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ทวงถามหนี้ที่ดำเนินกิจการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) หรือ (๔) มาตรา ๗ มาตรา ๘ (๒) มาตรา ๑๐ (๑) หรือมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓) กำหนดขั้นตอนการฟ้องบังคับทางปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับกรณีผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง (ร่างมาตรา ๒๕)

(๔) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครอง ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

(๕) กำหนดเงื่อนไขที่จะเพิกถอนทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ เมื่อได้มีการกระทำความผิดทางปกครองซ้ำหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนโทษทางอาญา (ร่างมาตรา ๒๗)

(๖) กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไปยังรัฐมนตรีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ร่างมาตรา ๒๘)

(๗) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) มาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๐ (๒) ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๙)

(๘) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๘ (๑) หรือมาตรา ๙ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๐)

(๙) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๙ (๑) ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๑)

(๑๐) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๒)

(๑๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบเพื่อทำการเปรียบเทียบปรับความผิดในส่วนของโทษทางอาญา โดยเมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้วให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน (ร่างมาตรา ๓๓)

(๑๒) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลต้องรับโทษอาญาตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เมื่อการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของบุคคลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๔)

(๑๓) กำหนดให้บุคคลที่ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้ยื่นขอจดทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๕)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

๓.๑ กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงถามหนี้เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) สหรัฐอเมริกา

ได้มีการกำหนดเรื่องการติดตามทวงถามหนี้ไว้ใน Fair Debt Collection Practices Act of 1977 มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมและป้องกันไม่ให้เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในการละเมิดสิทธิต่างๆ ของลูกหนี้ นอกจากนี้ได้ให้อำนาจกับคณะกรรมการการค้ากลาง (Federal Trade Commission) ในการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑.๑) การติดตามทวงถามหนี้ที่ได้รับความคุ้มครอง

หนี้ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายฉบับนี้จะต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันโดยปกติของลูกหนี้ เช่น หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการซื้อขายสินค้า ประกัน บริการต่างๆ ของบุคคลหรือครอบครัว หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการซื้อขายสินค้า ประกัน บริการต่างๆ ของบุคคลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมธนาคารหรือสถาบันการเงิน หนี้ภาษี ค่าปรับ ค่าเลี้ยงดูสามีหรือภริยาในกรณีหย่าร้าง ค่าเลี้ยงดูบุตร หรือสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการกระทำละเมิด

สำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น ส่วนเจ้าหนี้และผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ และให้หมายความรวมถึงลูกจ้าง หุ่นส่วนบริษัทในเครือธุรกิจของเจ้าหนี้ที่มีได้ใช้ชื่อตนเอง รวมถึงทนายความหรือสำนักงานกฎหมายที่รับจ้างติดตามทวงถามหนี้ในนามของเจ้าหนี้ด้วย

(๑.๒) ข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรมไว้สามเรื่อง ดังนี้

(๑.๒.๑) การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้จากบุคคลอื่น

ในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้จากบุคคลอื่น ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเองให้บุคคลนั้นทราบ ในกรณีผู้ติดตามทวงถามหนี้ทราบว่าลูกหนี้ได้แต่งตั้งทนายความโดยทราบชื่อและที่อยู่ของทนายความ ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นนอกจากทนายความของลูกหนี้ เว้นแต่ว่าจะมีความผิดพลาดในการติดต่อสื่อสารกับทนายความ หรือได้รับอนุญาตจากลูกหนี้หรือได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น^๑

(๑.๒.๒) การติดต่อสื่อสารเพื่อการติดตามทวงถามหนี้

หากผู้ติดตามทวงถามหนี้ทราบว่าลูกหนี้ได้แต่งตั้งทนายความและทราบชื่อและที่อยู่ของทนายความ ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้นอกจากทนายความ เว้นแต่ว่าจะมีความผิดพลาดในการติดต่อสื่อสารกับทนายความหรือได้รับอนุญาตจากลูกหนี้หรือได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น สำหรับการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเองให้บุคคลนั้นทราบด้วย^๒

(๑.๒.๓) การแจ้งให้ชำระหนี้

การแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้สามารถกระทำได้หลังจากพ้นระยะเวลาห้าวัน นับแต่วันที่ได้ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้เก็บครั้งแรก ในการแจ้งให้ชำระหนี้ จะต้อง

^๑ Section 805 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

ทำหนังสือส่งไปยังลูกหนี้ โดยมีเนื้อหาที่ระบุถึงจำนวนของหนี้ ชื่อเจ้าหนี้ รายงานการเงินและผล
บังคับของหนี้ซึ่งหากลูกหนี้มีข้อโต้แย้งประการใดจะต้องแจ้งเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน หลังจากนั้น
ผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องหยุดการติดตามทวงถามหนี้ไว้จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ว่าหนี้นั้นมีผลบังคับ
ได้จริงหรือได้จัดส่งชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ให้กับลูกหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว^๓

(๑.๓) ข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

(๑.๓.๑) การสืบเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ มีข้อห้ามดังนี้

๑) ไม่กล่าวถึงการที่ลูกหนี้เป็นหนี้ใดๆ กับ

บุคคลภายนอก

๒) ไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลใดๆ เกินกว่าหนึ่งครั้ง
นอกจากบุคคลนั้นจะร้องขอ หรือมีเหตุผลอันน่าเชื่อได้ว่าการตอบรับในครั้งก่อนเกิดความผิดพลาด
และบุคคลนั้นมีข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ที่สมบูรณ์

๓) ไม่ติดต่อโดยทางไปรษณียบัตร

๔) ไม่ใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์บนของวัตถุที่บ่งชี้ได้ว่า

เป็นบุคคลที่อยู่ในธุรกิจการติดตามทวงถามหนี้

(๑.๓.๒) การติดต่อสื่อสารในการติดตามทวงถามหนี้^๔

๑) การติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้
จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ในเวลาหรือสถานที่ที่รู้หรือควรจะรู้ได้ว่าลูกหนี้จะไม่สามารถ
ความสะดวกรวมถึงในสถานประกอบการของลูกหนี้

๒) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสาร
กับลูกหนี้ ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธที่จะชำระหนี้เป็นหนังสือหรือประสงค์จะให้ผู้ติดตามทวงถามหนี้หยุดการ
ติดต่อสื่อสาร

(๑.๓.๓) การแจ้งให้ชำระหนี้

๑) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่กระทำใดๆ ที่นำมา
ซึ่งการคุกคาม บังคับ การใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ในทางที่ผิดเพื่อการติดต่อสื่อสารหรือ
ในการติดตามทวงถามหนี้ เช่น การใช้หรือการคุกคามว่าจะใช้ความรุนแรง หรือจะกระทำความผิด
ทางอาญา การกระทำที่เป็นการอนาจาร หรือการดูหมิ่น การโฆษณารายชื่อลูกหนี้ที่ปฏิเสธการชำระ
หนี้ การใช้โทรศัพท์เพื่อสนทนาซ้ำแล้วซ้ำอีกหรือต่อเนื่องเพื่อรบกวนหรือคุกคาม

๒) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ใช้การปลอม
หรือหลอกลวงในการติดตามทวงถามหนี้^๕ เช่น การแสดงออกโดยหลอกลวงว่ามีการรับรองโดยรัฐ
หรือข้อผูกพันกับประเทศหรือมลรัฐใดๆ การแสดงออกโดยปลอมลักษณะ จำนวน สถานะ
ทางกฎหมายของหนี้ว่าได้เริ่มขึ้นแล้ว การแสดงออกโดยหลอกลวงว่าเป็นทนายความ
หรือเป็นการติดต่อจากทนายความ การแสดงออกว่าหากไม่ชำระหนี้จะมีผลทำให้เกิดการยึดทรัพย์สิน
หรือจับกุม จำคุก หรือขายทรัพย์สินหรืออายัดเงินเดือน ยกเว้น การกระทำนั้นจะชอบด้วยกฎหมาย

^๓ Section 809 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๔ Section 804 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๕ Section 805 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๖ Section 806 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๗ Section 807 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

และผู้ติดตามทวงถามหนี้มีเจตนาที่จะกระทำการนั้น การแสดงออกว่าผู้ติดตามทวงถามหนี้หรือบุคคลภายนอกจะดำเนินคดี ยกเว้นการดำเนินคดีดังกล่าวเป็นการชอบด้วยกฎหมายและน่าจะเป็นไปได้ว่าจะมีการดำเนินคดีเกิดขึ้น การแสดงออกโดยหลอกลวงในการขาย การส่งของที่จะเป็นเหตุให้ลูกหนี้สูญเสียข้อเรียกร้องหรือข้อต่อสู้ หรือกลายเป็นผู้กระทำความผิดในวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ การแสดงออกว่าลูกหนี้ได้กระทำความผิดอาญา การกระจายข้อมูล หรือชู่ว่าจะกระจายข้อมูลเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือทางการเงินไปยังบุคคลใดๆ ซึ่งรู้หรือควรจะรู้ว่าเป็นเท็จ การแสดงออกที่ผิดพลาดหรือการให้ข้อมูลปลอม

๓) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ปฏิบัติการ โดยไม่เป็นธรรม หรือไม่มีเหตุผลในการติดตามทวงถามหนี้ เช่น ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่อบุคคลเกี่ยวกับค่าติดต่อสื่อสารโดยปิดบังวัตถุประสงค์ของการติดต่อ การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือชู่ว่าจะกระทำการนั้นที่มีผลกระทบต่อเกียรติยศ หรือการทำให้สิทธิในทรัพย์สินหมดลง

๔) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่จัดหา ออกแบบ หรือรวบรวมมาให้ซึ่งแบบฟอร์มที่หลอกลวงที่จะนำมาสร้างความเชื่อถือที่ผิดๆ กับลูกหนี้ว่ามีบุคคลภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามทวงถามหนี้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วบุคคลนั้นไม่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย^๔

(๑.๔) บทกำหนดโทษ

หากผู้ติดตามทวงถามหนี้กระทำการฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ หรือข้อห้ามในการติดตามทวงถามหนี้แล้ว จะต้องชดเชยค่าเสียหายที่แท้จริงและค่าเสียหายเพิ่มเติมให้กับลูกหนี้ โดยการกำหนดจำนวนความรับผิดทางแพ่ง ศาลต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และในกรณีที่เป็นการฟ้องคดีรายบุคคลโดยศาลจะพิจารณาจำนวนครั้งและความต่อเนื่องของการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ซึ่งต้องเป็นการกระทำโดยจงใจ และพิจารณาถึงทรัพย์สินของผู้ติดตามทวงถามหนี้และจำนวนค่าเสียหายที่ลูกหนี้จะได้รับผลกระทบ

อย่างไรก็ตาม ผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจไม่ต้องรับผิดชอบในการฝ่าฝืนวิธีปฏิบัติภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ หากผู้ติดตามทวงถามหนี้มีพยานหลักฐานว่าการฝ่าฝืนนั้นเป็นไปโดยไม่จงใจและเป็นความผิดพลาดโดยสุจริต นอกจากนี้ ศาลยังอาจพิจารณาให้ลูกหนี้สามารถเรียกร้องค่าเสียหายทางจิตใจ ความเสียหายเพื่อการทำให้เสียเกียรติ การลำบากใจ ความทุกข์ทรมานทางจิตใจ ความเศร้าโศกทางอารมณ์ที่บุคคลได้รับและค่าเสียหายเชิงลงโทษได้ด้วย^๕

ส่วนการฟ้องร้องเพื่อให้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องยื่นฟ้องภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

(๑.๕) คณะกรรมการตามกฎหมาย

ในสหรัฐอเมริกาคณะกรรมการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้โดยตรง คือ Federal Trade Commission (คณะกรรมการการค้ากลาง) ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมี

^๔ Section 808 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๕ Section 812 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๖ Section 813 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

กฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ในส่วนของการควบคุมการติดตาม ทวงถามหนี้ คณะกรรมการการค้ากลางมีหน้าที่จะต้องวินิจฉัยข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการการค้ากลางยังมีหน้าที่ต้องทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เสนอต่อรัฐสภา ปีละครั้งด้วย^{๑๑}

(๒) ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมีได้กำหนดมาตรการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ อย่างไม่เป็นธรรมไว้เป็นกฎหมายเฉพาะ แต่ได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตาม Trade Practices Act 1974 (กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติทางการค้า ค.ศ. ๑๙๗๔) และ Australian Securities and Investment Commission Act 2001 (กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการหลักทรัพย์ และการลงทุน ค.ศ. ๒๐๐๑) โดยมีคณะกรรมการการแข่งขันและคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Competition and Consumer Commission) และคณะกรรมการหลักทรัพย์และการลงทุนตาม กฎหมายดังกล่าวกำกับดูแลและควบคุมการคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Securities and Investments Commission) ซึ่งจะมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งในส่วนของผู้ได้รับความคุ้มครอง ข้อปฏิบัติและข้อห้าม ปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ความรับผิดชอบและการควบคุมโดยคณะกรรมการซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการติดตามทวงถามหนี้โดยการกระทำอย่างสุภาพรวมถึง ให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ประสบกับภาวะทางการเงินอันจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ ของลูกหนี้ลดลงซึ่งจะมีผลทำให้เจ้าหนี้ไม่ได้รับชำระหนี้

(๒.๑) ขอบเขตการให้ความคุ้มครอง

ลูกหนี้จะได้รับความคุ้มครองจากมูลหนี้ทุกประเภทรวมถึงหนี้ที่มีการรับโอนมาเพื่อให้ติดตามทวงถามหนี้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการรับโอนโดยการขายหรือเป็นผู้แทนของ เจ้าหนี้ไม่ว่าวิธีใดๆ ในฐานะที่เป็นสิทธิของเจ้าหนี้

สำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจะเป็นบุคคล หน่วยงานทางธุรกิจ หรือนิติบุคคลที่เป็นหนี้หรือถูกกล่าวหาว่าเป็นหนี้

ส่วนผู้ติดตามทวงถามหนี้ที่อยู่ภายใต้การควบคุม หมายถึง บุคคลที่ ติดตามทวงถามหนี้ในหน่วยของธุรกิจ รวมถึงเจ้าหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้อิสระ ผู้รับโอน ตัวแทน ทนายความและบุคคลใดๆ ที่ติดตามทวงถามหนี้ในนามของคนอื่น^{๑๒}

(๒.๒) ข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

(๒.๒.๑) การติดต่อในการติดตามทวงถามหนี้

๑) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องติดต่อกับลูกหนี้ เพื่อวัตถุประสงค์อันสมควรและจำเป็นเท่านั้น และต้องไม่เป็นการติดต่อที่มีลักษณะเป็นอันตราย คุกคาม หรือทำให้ลูกหนี้ต้องอับอายต่อบุคคลอื่น นอกจากนี้ เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้อง

^{๑๑} Section 814 and Section 815 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^{๑๒} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, Debt collection guideline for collectors and creditors, <<http://www.accc.gov.au>>, October 2005,

ติดต่อกับลูกหนี้ในเวลาที่เหมาะสม เช่น ห้ามติดต่อในวันหยุดนักขัตฤกษ์ ห้ามติดต่อหลังเวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่มีเหตุอันสมควร^{๑๓}

๒) การติดต่อโดยตรงซึ่งหน้า อาจกระทำได้หากลูกหนี้ ปฏิเสธหรือไม่ตอบรับการติดต่อสื่อสารโดยทางอื่น หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้

หากลูกหนี้ได้แต่งตั้งผู้แทน เช่น ที่ปรึกษาทางการเงิน หนายความ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่ติดต่อกับลูกหนี้โดยตรง หลังจากที่รู้หรือควรรู้ว่ามีการแต่งตั้งผู้แทนแล้ว เว้นแต่หากไม่มีการตอบรับจากผู้แทนภายใน ระยะเวลาอันควรหรือการตั้งผู้แทนไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นการตั้งผู้แทนที่ไม่เกี่ยวข้องกับหนี้หรือ ลูกหนี้มีความประสงค์ให้ติดต่อกับตนโดยตรง^{๑๔}

๓) ถ้าเจ้าหนี้และหรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ไม่สามารถ แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบของลูกหนี้ตามกฎหมายได้ หรือถ้าบุคคลภายนอกแจ้งว่าไม่ประสงค์ที่จะให้ ข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องหยุดการติดต่อกับลูกหนี้หรือบุคคลภายนอก จนกว่าจะพิสูจน์ความรับผิดชอบของลูกหนี้ได้^{๑๕}

๔) ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธความรับผิดชอบในหนี้ เจ้าหนี้หรือ ผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจติดต่อกับลูกหนี้เป็นหนังสือหรือดำเนินการตามกฎหมายกับลูกหนี้ได้ โดยการ ติดต่อกับลูกหนี้ทางหนังสือนั้น ต้องเป็นไปเพื่อกล่าวถึงสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้หรือเพื่อเสนอแนวทาง ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น^{๑๖}

(๒.๒.๒) ข้อปฏิบัติอื่นๆ ในการติดตามทวงถามหนี้

๑) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ ต้องรักษาข้อมูล ส่วนตัวของลูกหนี้ เว้นแต่อาจเปิดเผยข้อมูลเหล่านั้นได้หากมีเหตุผลที่เหมาะสมและจำเป็นเพื่อ วัตถุประสงค์ในการติดตามทวงถามหนี้เท่านั้น^{๑๗}

๒) หากมีการร้องขอของลูกหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้อง จัดหาข้อมูลและเอกสารให้แก่ลูกหนี้ เช่น ในกรณีที่หนี้เกี่ยวกับผู้บริโภคหรือหนี้บัตรเครดิต เจ้าหนี้ หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องจัดหารายงานการเงินของจำนวนหนี้ รายงานการชำระหนี้ ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ รวมถึงสำเนาหนังสือสัญญาและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และหากมี ข้อผิดพลาดในการจัดหาข้อมูลดังกล่าว อาจถือว่าเป็นการกระทำที่หลอกลวงให้เข้าใจผิด หรือเป็นการกระทำที่ไม่สมเหตุสมผลก็ได้^{๑๘}

^{๑๓} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๘-๑๑.

^{๑๔} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission เรื่องเดียวกัน น. ๑๙-๒๐.

^{๑๕} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๓๒.

^{๑๖} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๕.

^{๑๗} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๙-๑๐.

^{๑๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๑.

๓) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้ ต้องไม่เพิกเฉยต่อข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งของลูกหนี้ โดยเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้ต้องดำเนินการภายในเวลาอันสมควรเพื่อให้มีการพิจารณาข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งนั้น^{๓๙}

๔) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้ต้องติดตามทางถวณหนี้โดยกระทำสุภาพ เป็นธรรมและเกิดผลได้จริง โดยอาจมีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้หรืออาจให้ความช่วยเหลือทางการเงินอันสมควรแก่ลูกหนี้เพื่อค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพรวมถึงการผ่อนเวลาชำระหนี้ หรือแบ่งการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้^{๔๐}

(๒.๒.๓) ข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทางถวณหนี้

๑) การใช้กำลังบังคับ หรือการรบกวนที่ไม่เหมาะสมหรือการบังคับที่ไม่เหมาะสม^{๔๑}

การใช้กำลังบังคับ หมายถึง การใช้ความรุนแรงหรือใช้กำลัง รวมถึงกรณีที่น่าเชื่อได้ว่าเป็นความผิดทางอาญา

การรบกวนที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดขึ้นเมื่อเจ้าหนี้พยายามที่จะกดดันลูกหนี้อย่างต่อเนื่องให้ชำระหนี้โดยไม่จำเป็นต้องถึงขนาดเป็นการกระทำความผิดกฎหมายก็ได้

การบังคับที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นการใช้กำลังบังคับเท่านั้นและอาจไม่เกี่ยวข้องกับการรบกวนที่ไม่เหมาะสมก็ได้ การบังคับจึงหมายความรวมถึงการบังคับหรือคุกคามหรือการบังคับให้ปฏิเสธทางเลือกของลูกหนี้ เช่น เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้ต้องปฏิบัติต่อลูกหนี้โดยต้องไม่ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ไม่กระทำการดูหมิ่นลูกหนี้ในลักษณะที่ทำให้ลูกหนี้ได้รับความอับอาย ไม่กระทำการก้าวร้าวหรือคุกคาม ไม่ข่มขู่ว่าจะใช้กำลังบังคับลูกหนี้หรือบุคคลอื่น^{๔๒}

๒) การหลอกลวงให้เข้าใจผิด^{๔๓}

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้อาจหลอกลวงให้ลูกหนี้เข้าใจผิดได้แม้ไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งในบางกรณีเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อหลีกเลี่ยงว่าเป็นการหลอกลวงให้เข้าใจผิด

(ก) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทางถวณหนี้ต้องไม่แสดงตนโดยไม่เป็นจริง เช่น ต้องไม่ระบุว่าตนเป็นนายความหรือทำงานให้กับนายความหรือเจ้าหน้าที่

^{๓๙} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๓๘

^{๔๐} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๖

^{๔๑} Section 60 Trade Practices Act 1974 and Section 12DJ Australian Securities and Investment Commission Act 2001.

^{๔๒} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.31, 42-43.

^{๔๓} Section 52(1) Trade Practices Act 1974 and Section 12DJ Australian Securities and Investment Commission Act 2001.

ของรัฐ ดำรวจหรือศาลซึ่งไม่เป็นความจริง รวมถึงกระทำการหลอกลวงให้เข้าใจผิดในรูปของเอกสาร ข้อความ สัญลักษณ์ใดๆ หรือรูปแบบหรือสิ่งอื่นอันคล้ายคลึงกันว่าเป็นของบุคคลดังกล่าว^{๒๔}

(ข) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่แสดงออก โดยหลอกลวงเกี่ยวกับหนี้ ผลของการไม่ชำระหนี้ ไม่ข่มขู่ หรือทำให้กลัวว่าจะเกิดผลทางกฎหมาย หากไม่ชำระหนี้ หากกระบวนการดังกล่าวไม่อาจเกิดขึ้น เช่น การกล่าวเป็นนัยว่าจะมีการยึด आयัดทรัพย์สิน เงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นๆ ของลูกหนี้หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับลูกหนี้ หรือลูกหนี้ต้องรับผิดชอบในค่าธรรมเนียม ค่าปรับที่เพิ่มขึ้น หรือจะมีการรายงานหนี้ดังกล่าวกับศูนย์ข้อมูลความน่าเชื่อถือทางการเงิน รวมถึงการกล่าวเป็นนัยว่าหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้จะมีความรับผิดชอบทางอาญา หรือจะดำเนินคดีอาญากับลูกหนี้^{๒๕}

๓) การกระทำอันไม่สมเหตุสมผล^{๒๖}

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้มีความพยายามที่จะใช้สิทธิพลที่ไม่เหมาะสมหรือกดดันหรือใช้วิธีการที่ไม่ยุติธรรมกับลูกหนี้ เช่น เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้อาศัยข้อต่อของลูกหนี้ในการติดตามทวงถามหนี้ เช่น ความไม่สามารถกระทำการต่างๆ การขาดการศึกษา อายุของลูกหนี้ ความยากจน ความอ่อนแอ ความมีเงิน การไม่ได้รับการอธิบาย และช่วยเหลือเมื่อจำเป็น^{๒๗}

(๒.๒.๔) ความรับผิดชอบ

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ซึ่งฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ หรือข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้จะต้องรับผิดชอบดังนี้

๑) ค่าปรับ กรณีที่เป็นการกระทำอันเป็นการใช้กำลัง บังคับ การรบกวนที่ไม่เหมาะสม การบังคับที่ไม่เหมาะสม การหลอกลวงให้เข้าใจผิด หรือการกระทำอันไม่สมเหตุสมผล

๒) คำสั่งทางแพ่ง เช่น การออกคำสั่งควบคุมพฤติกรรมในอนาคต หรือคำสั่งทางแพ่งที่ไม่เป็นการลงโทษโดยเฉพาะ การโฆษณาแก้ไขพฤติกรรม หรือการลงโทษทางอาญาโดยเฉพาะการโฆษณาที่เป็นผลร้ายแก่ตน

๓) ค่าเสียหายหรือคำสั่งศาล ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกที่ได้รับการได้รับความเสียหายที่เป็นผลมาจากการกระทำของเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายภายใต้กฎหมายนี้ และลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกมีสิทธิที่จะเรียกร้องศาลให้มีคำสั่งอื่นๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่ตนได้^{๒๘}

^{๒๔} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.10, 36-37.

^{๒๕} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission p.10, 33-35.

^{๒๖} Part IVA Trade Practices Act 1974 and Part 2, subdivide C Australian Securities and Investment Commission Act 2001

^{๒๗} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.30-31, 46.

^{๒๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.48.

(๒.๒.๕.) การควบคุมโดยคณะกรรมการ

ประเทศออสเตรเลียมีหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ คือ Australian Competition and Consumer Commission (ACCC) และ Australian Securities and Investments Commission (ASIC) โดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบช่วยเหลือลูกหนี้จากการกระทำที่ไม่เหมาะสม โดยจัดหาบริการที่จำเป็นและผู้เชี่ยวชาญในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน รับผิดชอบควบคุมหนี้เกี่ยวกับบัตรเครดิต หนี้เกี่ยวกับบ้าน ครอบครัว หนี้ส่วนบุคคล หนี้ที่มีการชำระหนี้ผ่านคนกลาง เช่น การผ่อนชำระรถยนต์ หรือของใช้ภายในบ้าน หนี้ค่าธรรมเนียมสำหรับการปรึกษาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ประกันภัยและอื่นๆ รวมถึงการกระทำที่ไม่เหมาะสมที่เกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้ รวมถึงการกระทำที่ล่อลวงให้เข้าใจผิดเกี่ยวกับหนี้^{๒๔} นอกจากนี้ยังมีหน้าที่รายงานวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ในปัจจุบัน และรวบรวมผลตอบรับหลังจากมีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้แล้ว

(๓) ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษมีได้กำหนดมาตรการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ไว้เป็นกฎหมายเฉพาะ แต่ได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตาม Consumer Credit Act 1974 (กฎหมายว่าด้วยสินเชื่อของผู้บริโภค ค.ศ. ๑๙๗๔) และ Data Protection Act 1998 (กฎหมายว่าด้วยการปกป้องข้อมูล ค.ศ. ๑๙๙๘) โดยมาตรา ๕๕ ของ Data Protection Act 1998 กำหนดว่าการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากการยินยอมของหน่วยงานที่เก็บข้อมูลอยู่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

โดยในส่วนของ Consumer Credit Act 1974 ได้กำหนดให้ Office of Fair Trading อันเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัด กำหนดแนวปฏิบัติของการติดตามทวงถามหนี้ (Debt Collection Guidance) เพื่อเป็นมาตรฐานให้ผู้ติดตามหนี้กระทำการทวงถามหนี้อย่างเป็นธรรมแก่ลูกหนี้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๓.๑) กำหนดว่าการติดต่อทวงถามหนี้ด้วยวิธีการที่ถือว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรม เช่น เจตนาที่จะใช้เอกสารให้มีความเหมือนหรือคล้ายกับเอกสารทางราชการของศาล ให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือใช้ประโยชน์จากความไม่รู้ของลูกหนี้ หรือผู้ทวงถามหนี้ที่ติดต่อกับลูกหนี้โดยไม่แสดงตัวให้ชัดเจนว่าเป็นใคร หรือทำงานให้ใคร หรือหน้าที่คืออะไร หรือวัตถุประสงค์ในการติดต่อคืออะไร หรือใช้ถ้อยคำทางกฎหมายหรือทางเทคนิคที่ไม่มีความจำเป็น เช่น ใช้คำภาษาลาดินหรือติดต่อลูกหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

(๓.๒) การแสดงตนที่ทำให้ลูกหนี้เข้าใจผิด ด้วยวิธีการ เช่น การอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จากศาล หรือการใช้สัญลักษณ์หรือตราที่ทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นเอกสารของรัฐบาล เป็นต้น

(๓.๓) การรบกวนหรือรังควาน ด้วยวิธีการ เช่น การติดต่อลูกหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม หรือไม่แจ้งลูกหนี้เมื่อได้มีการเปลี่ยนหนี้ของลูกหนี้ไปสู่เจ้าหน้าที่รายใหม่ หรือขู่ว่าจะทำการเปิดเผยรายละเอียดของการเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่บุคคลที่สาม หรือกระทำให้ลูกหนี้ได้รับความอับอายต่อบุคคลที่สามจากการเป็นหนี้ เช่น ไม่ปิดซองจดหมายทวงถามหนี้อันทำให้บุคคลอื่นอาจเปิดอ่านได้ เป็นต้น

^{๒๔} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.49.

(๓.๔) การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทวงถามหนี้ ด้วยวิธีการที่ถือว่าไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้ เช่น การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากลูกหนี้นอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา หรือ ทำให้ลูกหนี้เกิดความเข้าใจผิดว่าตนมีความรับผิดชอบตามที่ต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เป็นต้น

(๓.๕) การพบลูกหนี้จะต้องไม่กระทำการด้วยวิธีการ เช่น ทวงถามหนี้ต่อตัวลูกหนี้โดยที่ทราบว่าเป็นลูกหนี้ป่วย หรือทวงถามหนี้ต่อลูกหนี้ซึ่งอยู่ในภาวะจิตใจที่ไม่ปกติ เช่น มีปัญหาสุขภาพจิต หรือเข้าไปในเคสสถานของลูกหนี้โดยมิชอบ รวมถึงการไม่ออกจากสถานที่ของลูกหนี้เมื่อได้มีการแจ้งแล้ว หรือติดต่อทวงถามหนี้ต่อหน้าลูกหนี้ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น ที่ทำงานหรือโรงพยาบาล เป็นต้น

๓.๒ การนำโทษทางปกครองมาใช้ในร่างพระราชบัญญัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการนำโทษทางปกครองมาใช้ เนื่องจากในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้ยกเลิกโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดบางลักษณะ และนำโทษทางปกครองมาใช้บังคับมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศจึงเสนอแนวทางการกำหนดโทษไว้โดยเสนอให้แบ่งโทษที่จะกำหนดแก่ผู้กระทำความผิดออกเป็นสองประเภท คือ โทษทางปกครองและโทษทางอาญา โดยมีข้อพิจารณาการเลือกใช้โทษว่า^{๑๐}

(๑) โทษทางปกครอง ควรใช้แก่การกระทำความผิดที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง หรือการกระทำที่ไม่มีผลต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือต่อชีวิตร่างกายของผู้อื่น

(๒) โทษอาญา ควรใช้แก่การกระทำความผิดที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือต่อสังคมเป็นส่วนรวมหรือระบบเศรษฐกิจของประเทศ หรือเมื่อการใช้โทษแก่การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งทางปกครองไม่อาจทำให้การบังคับการตามคำสั่งทางปกครองนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดว่าความผิดลักษณะใดเป็นความผิดที่มีโทษทางปกครองหรือโทษทางอาญาเป็นเรื่องนโยบายของแต่ละประเทศ แต่เกณฑ์การแบ่งแยกว่าการกระทำผิดใดควรกำหนดให้เป็นความผิดทางปกครองที่มีโทษทางปกครองและการกระทำความผิดใดควรกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาที่มีโทษทางอาญา จะอยู่ที่ระดับความร้ายแรงของการกระทำความผิดโดยการกระทำผิดที่กำหนดให้มีโทษทางอาญาควรมีลักษณะเป็นความผิดโดยสภาพคือเป็นสิ่งที่สังคมหรือวิญญูชนถือกันว่าเป็นความชั่วร้าย หรือมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ในขณะที่ความผิดที่กำหนดให้มีโทษทางปกครองเป็นการละเมิดต่อคุณค่าระดับรองของสังคมที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ มิใช่การละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล ดังนั้นปัญหาว่าการกระทำความผิดกรรมหนึ่งจะเป็นความผิดทางปกครองหรือความผิดทางอาญา จึงขึ้นอยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติจะกำหนดว่าระดับความร้ายแรงของการกระทำผิดนั้นสมควรเป็นความผิดทางปกครองหรือความผิดทางอาญา และเมื่อตัดสินใจให้การกระทำผิดใดเป็นความผิดทางปกครองหรือความผิดทางอาญาแล้ว ความผิดดังกล่าวย่อมไม่อาจเป็นความผิดที่จะกำหนดให้มีโทษทางปกครอง (โทษปรับทางปกครอง) ควบคู่กับโทษทางอาญา (โทษปรับทางอาญา) ในกฎหมายฉบับเดียวกันได้

^{๑๐} คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศ “รายงานการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษอาญา”, (๒๕๔๗) , น.๑๔ อ้างถึงใน เอกสารเสนอที่ประชุมฝ่ายร่างกฎหมาย วันพุธ ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง การนำโทษทางปกครองมาใช้ควบคู่กับโทษทางอาญา, ฝ่ายการเมืองการปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑-๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖